

අනන්තරාම 4

මහරහතුන් වැඩිමග ධිස්සේ යාගය

සඳහම් කරනු ලබන පානගස් හේ ඉදිරිපත් කරමි
සුදත් චන්ද්‍රසේකර

අනන්‍යතාව 4

මහරහතුන් වැඩිමහ ඔස්සේ ශාලා

සඳහන් කරනු ලබන පාසලක් සේ ඉදිරිපත් කිරීම
සුදුසු වන්නේ

පුරාණ ස්වාමීන්වහන්සේ සමඟ කළ බර්ම සාකච්ඡාමය සිටි පවසන්න
මේ සමඟ ඇතුළත්ය.

යාගය

පළමු මුද්‍රණය - 2013 ජනවාරි

දෙවන මුද්‍රණය - 2013 පෙබරවාරි

ISBN : 978-955-44168-0-2

පොත ලබාගත හැකි ස්ථාන

සුදත් චන්ද්‍රසේකර

නැ.පෙ. 202

වත්තල

දුර : 011 2939979/077 7726388

Web : www.rahathunwedimaga.lk

පරිගණක අකුරු සැකසුම මුද්‍රණය

ඉලේෂන් ඕෆ්සෙට් (පුද්.) සමාගම

අංක 27 ලංකා ලැන්ඩ්ස්

ආබේඅම්බලම

දුර : 011 2254490/011 2254636

පෙරවදන

මහ රහතුන් වැඩිමහ ඔස්සේ-යාගය යනුවෙන් ඔබ අතට ධර්ම දානයක් ලෙස පත් වන මෙම මාහැඟි සදහම් පණිවිඩය අප ඉතා ගරු කරන පින්වත් මහත්මයෙකු උන්වහන්සේ හමුවීමට ගිය අවස්ථාවක එතුමන් වෙනුවෙන් පූජනීය ස්වාමීන්වහන්සේ සිදුකළ දහම් පිළිසඳරක උතුම් ප්‍රතිඵලයකි.

පසුව එම පින්වත් මහත්මා විසින් එතුමා ලද දහම් රසය ධර්මකාමී පින්වතුන්ට සහ පින්වත් ස්වාමීන්වහන්සේලාටද ලබා දෙනු පිණිස යළිත් එම දෙසුම පූජනීය ස්වාමීන්වහන්සේ ලවාම අභ්‍යාස පොත් දෙකක සටහන් කරවා ගෙන පැමිණ අප අතට පත්කළේ ධර්මදානය පුණ්‍ය කර්මයක් සිදුකිරීමේ ඉතා පිරිසිදු චේතනාවෙනි. එම සදහම් පුස්තකය මුද්‍රණය කරවා ලාභ අපේක්ෂාවකින් තොරව දහම් ලැදි පින්වතුන්ට ලබා දීම එතුමාගේ පූජනීය අධිෂ්ඨානයයි.

එම දේශනාව සිදුකළ පූජනීය ස්වාමීන්වහන්සේගේද එම පින්වත් මහත්මානන්ගේද පාරිශුද්ධ චේතනාව වූයේ අපගේ භාග්‍යවත් බුදුරජාණන්වහන්සේ වදාළ ශ්‍රී සද්ධර්මය කිසිදු ලාභ අපේක්ෂාවකින් තොරව සසර දුකින් පීඩිතව සිටින දහම්ලැදි ජනතාවට ලබා දීමටයි.

ඒ වෙනුවෙන් අපට පැවරුණ පූජනීය වගකීම අප භාරගත්තේද ලෞකික ලාභ අපේක්ෂාවකින් නොව තථාගත ශ්‍රී සද්ධර්මය පූජා කිරීමේ භාග්‍යයය මැනවින් දන්නා බැවිනි.

ස්වාමීන්වහන්සේ විසින් ලබාදුන් සටහන් කිසිදු සංස්කරණයකින් තොරව මෙහි මුද්‍රණය කොට ඇත. ස්වාමීන්වහන්සේගේ ඉල්ලීම පරිදි උන්වහන්සේගේ නම සඳහන් නොකරමි.

මෙම දෙසුම සකස් කළ පූජනීය ස්වාමීන්වහන්සේටත් ඒ වෙනුවෙන් අතිවිශාල ධනයක් වැයකරමින් ධර්ම දානය පිංකම සිදුකරන අපගේ පින්වත් මහත්මාටත් ගෞරවනීය නමස්කාරය හිමිවේවා!

මාගේ ගුරු දේවයාණන්වහන්සේ වන
අතිගෞරව
මහානායක ස්වාමීන්වහන්සේටද
කලයාණ මිත්‍ර භාවයෙන්
උපකාරකලාවු
සියළුම
ස්වාමීන්වහන්සේලාටද
නිදන් නිරෝගි සුවපත් භාවය
පිණිස
මෙම ධර්මදානමය කුසලය
හේතු වේවා.

යාගය

ලොව්තුරා බුදුරජාණන්වහන්සේ දිනක් මහා සංඝරත්නය පිරිවරාගෙන මගධ ජනපදයේ වාරිකාවේ වඩිනවා. මගධ ජනපදයේ බොහෝම මහේශාකාශ ලෙස ජීවත්වෙන කුට්ඨන්ත බ්‍රාහ්මණයා මේ දිනවල විශාල යාගයකට සුදානම් වෙමින් සිටියේ. මෙම කුට්ඨන්ත බ්‍රාහ්මණයාට අයත් විශාල උයනේ ලොකු ගවයන් 700ක් ගොන් නාම්බන් 700ක් තරුණ වැස්සියන් 700ක් එළුවන් 700ක් බැටළුවන් 700ක් යාගය සඳහා කණුවල ගැටගසා තිබුණා. ඒ කියන්නේ සතුන් 3500ක් යාගය සඳහා සුදානම් කොට තිබුණා. යාගය පවත්වන බ්‍රාහ්මණයන්ගේ ප්‍රභූභාවය මහේශාකාශභාවය අනුව යාගයට ගන්නා සතුන් ප්‍රමාණය වැඩිවෙනවා. කුට්ඨන්ත බ්‍රාහ්මණයා කියන්නේ බොහෝම ප්‍රභූ බ්‍රාහ්මණයෙක්. ඒ නිසාමයි යාගය මෙතරම් සරුසාර ලෙස සංවිධානය කොට තිබුණේ. මේ යාගය පැවැත්වීම සඳහා සිව්දිශාවෙන් පැමිණි මිත්‍යාදෘෂ්ටික බමුණන් 500 දෙනෙක් කුට්ඨන්ත බ්‍රාහ්මණයාගෙන් ආගන්තුක සත්කාර ලබමින් යාගයෙන් අනතුරුව ලැබෙන පඬුරු ලාභසත්කාරවලට ගිජුව උයනේ නැවති සිටියා. තමන්ගේ සැපය උදෙසා, තමන්ගේ සතුට උදෙසා අහිංසක සතුන්ව අමු අමුවේ මරාදමා එම සතුන්ගේ මරණීය අඳෝනා තුළින් එම සතුන්ගෙන් ගලායන උණුසුම් රුධිරය තුළින් විමුක්තිය සාක්ෂාත්කරගැනීම මේ සැමදෙනාගේම බලාපොරොත්තුව වුණා. මිත්‍යාදෘෂ්ටික බමුණන්ගේ පැවැත්ම උදෙසාම එදා සමාජයේ වපුරා තිබූ මෙම කුරිරු සත්ව ඝාතන යාගයන්

හේතුවෙන් ලක්ෂගණන් සතුන් ඉතාමත් කුරිරු ආකාරයට ජීවිත පුජාකළා.

කුටදන්ත බ්‍රාහ්මණයාගේ අතීත කුසලයක් නිසාදෝ මේ කුරිරු යාගයට පෙරාතුව ලොව්තුරා බුදුරජාණන්-වහන්සේ මේ ගමට වැඩම කළා. කුටදන්ත බ්‍රාහ්මණයා, බුදුරජාණන් වහන්සේ බැහැදකින්න යන දහස්ගණනින් යන ගම්වැසියන් සමඟ ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ බැහැදකින්න ගියා. යාගය පැවැත්වීම සඳහා පැමිණ සිටි බමුණන් 500 දෙනාම කෙළහලමින් සිටියේ අහිංසක සතුන් 3500ක් දෙනාගේ බෙලි කඩු, මන්න, පිහිය වලින් කපලා ගලායන රුධිරය දෑකලා සතුටුවෙන්න. ඒ සතුන් හිංසාවෙන් වේදනා විඳිනවා දෑකලා සතුටුවෙන්න. ලැබෙන පඬුරු දෑකලා සතුටුවෙන්න. මේ බමුණන්ගේ විරෝධය මැදිසි කුටදන්ත බ්‍රාහ්මණයා බුදුරජාණන්වහන්සේ බැහැදකින්න ගියේ. එතනදී කුටදන්ත බ්‍රාහ්මණයාට බුදුරජාණන්වහන්සේ දේශනා කරනවා ගිහි පිංවතුන්ලාට මෙලොව පරලොව වගයෙන් යහපත සලසාදෙන උතුම්ම යාගය කුමක්ද කියලා. යම් පිංවතෙක් හඳවතින්ම තෙරුවන් සරණ පිහිටලා මහා සංසරත්නයට සිව්පසයෙන් ඇප උපස්ථාන කරලා පංචශීලය සමාදාන වෙලා ජීවත්වෙනවා නම්, එය තමයි මේ ලෝකයේ ඔබගේ විමුක්තිය උදෙසා ඇති ලොකුම යාගය කියලා. මේ උතුම් යාගය යම් ගිහිපිංවතෙක් සිදුකළොත් සතුන් මැරෙන්නේ නැහැ. සතුන්ට හිංසාවක් වෙන්නේ නැහැ. සතුන්ට හිංසාකිරීම නිසා අපාගතවන මිනිසුන් ඇතිවෙන්නේ නැහැ. මේවැනි කුරිරු ආදර්ශයන් සමාජයේ වටිනාකම් බවට පත්වෙන්නේ නැහැ කියලා. ලොව්තුරා බුදුරජාණන්වහන්සේගේ උතුම් ධර්මය ශ්‍රවණය කරලා

කුටදන්ත බ්‍රාහ්මණයා උතුම් තෙරුවන් සරණ පිහිටියා. ශීලයේ වටිනාකම හොඳින් හඳුනාගත්තා. ඒ මොහොතේම කුරිරු යාගයට සුදානම් කොට තිබූ සතුන් 3500 දෙනාම නිදහස් කොට හැරියා. තෙරුවන් සරණ නිසාම රැස්වීමට තිබූ මහා අකුසල් කන්දක් වැළකී ගියා. යාගය සිදුකිරීමට පැමිණ සිටි බමුණන් 500 දෙනා බුදුරජාණන්වහන්සේට දෝෂාරෝපණය කරමින් විසිරී ගියා. අහිංසක සතුන් 3500 දෙනෙකුගේ මරණය අදෝනාවන්ගෙන් එම සතුන්ගේ උණුසුම් රුධිරයෙන් සහ කුටදන්ත බ්‍රාහ්මණයාගේ පඬුරු වලින් තෘප්තිමත් වීමට බලාපොරොත්තුව සිටි බමුණන් 500 දෙනා මේ මොහොතේ භවයේ කොතනක සිටිද යන්න හේතුඵල ධර්මයන්ට අනුව පිංවත් ඔබ සිතා බලන්න ඔනේ. චර්නමානයේ යාගයන් සඳහා බෙල්ල කැපෙනා එළුවෙක්, කුකුලෙක් වෙලා මෙම බමුණන් ඉන්න පුළුවන්. කවුරුත් හෝ යාගයක් සිදුකරන්නේ තමන්ගේ පැවැත්ම ආරක්ෂාව සහ විමුක්තිය උදෙසාමයි. යාගයක් කියන්නේ තිරිසන් සතුන් බිලිඳීම පමණක්ම වෙන්නේ නැහැ. මනුෂ්‍යයින් බිලිඳීමද යාගයක් වෙනවා. මනුෂ්‍යයෝ බිලිදෙන යාගයන් ලෝකයේ හැමදාමත් පැවතුනා. ඒවාට අපි යාගය කියලා නොවේ කියන්නේ යුද්ධය කියලා. යාගයේ නාමයෙන් කෙරුණත් යුද්ධයේ නාමයෙන් කෙරුණත් මේවායින් සතර අපායේ උපතකට ඔවුණු පලඳවන විමුක්තියක් විනා එකම සිතුවිල්ලක සැපයක් උදෙසා ඔවුණු පලඳවන විමුක්තියක් නම් මේවායින් ලැබෙන්නේ නැහැ. අපිට මතක ඇති කාලයේ අපේ රටෙන් 1971, 1983, 1989 මෙවැනි යාගයන් කිහිපයක් පැවතියා. උතුරේ ප්‍රශ්නය නමින් දශක ගණනාවක් දිගු වූ යාගයක් පැවතුනා. මෙම යාගයන් හිදි මිනිසුන් දස දහස් ගණනක් මිය ගියා. මරා දමුණා. ලේ පැහැයට කැමති

ශීලයෙන් පිරිනුණු මිනිස්සු මෙවැනි යාගයන් තුළින් බලාපොරොත්තු වූයේ විමුක්තියයි. තෙරුවන් කෙරෙහි සද්ධාවෙන් ශීලයෙන් තොරව පිංවත් ඔබ බලාපොරොත්තු වන විමුක්තිය හුදු මායාවක්ම බව ඉහත සෑම යාගයකදීම හොඳින්ම ඔප්පු වුණා. ඉහත යුද්ධය නැමැති යාගයකදී, යාග භූමියකදී ජීවිතය පූජා කළ සටන්කරුවකුගේ නැවත උපතක් හික්ෂුවක් තම උතුම් සමාධියේදී අරමුණු කොට බලනවා. හික්ෂුවට අරමුණු වෙන්නේ දැවැන්ත සර්පයකුගේ කොටසක්. එම සර්පයා භූත සර්පයෙක්. මෙම සර්පයාගේ ශරීරයේ ප්‍රමාණය හොඳින් වැඩුණු කෙසෙල් කඳක ප්‍රමාණයට සමානයි. මෙම සර්පයා මහ පොළොවට බද්ධ වෙලා ගිලිලයි සිටින්නේ. මහ පොළොවෙන් ඉහළට මෙම සර්පයාගේ කඳ කොටස අඩි තුනක් පමණ ඔකුටි තිබෙනවා. සර්පයාගේ ශරීරයේ අග කොටස මහ පොළොවට ගිලිලයි තිබෙන්නේ. මේ සර්පයාට තිබෙන්නේ කොටි මුහුණක්. ඒ කියන්නේ කොටියෙකුගේ මුහුණක් සර්ප ඇඟක් සහිත මහ පොළොවට ගිලුණු සත්වයෙක්. මේ අරුමපුදුම භූත සත්වයා පොළොවට බද්ධවෙලයි සිටින්නේ. එයාට එහා මෙහා යන්න බැහැ. තම භූමිය කෙරෙහි දැඩි තෘෂ්ණාවෙන් මහ පොළොවේ අයිතිය උදෙසා මහ පොළොව මගේ යැයි උපාදානය කොට ගෙන විනාශකාරී යාගයක් කිරීමේදී රැස්කොටගත් බලවත් අකුසල් හේතුවෙන් සහ මියයන මොහොතේ භූමිය කෙරෙහි ඇතිකරගත් උපාදානය හේතුවෙන් ඔහු තෘෂ්ණාවෙන් බැඳුණ භූමිය තුළටම ගල් වූ භූත සත්වයෙක් ලෙස උපත ලබා තිබෙනවා. දැන් ඔහු පොළොවට බද්ධවෙලා පොළොව මගේ කොටගෙන වෛරයෙන් ජීවත් වෙනවා. ඔන්න විමුක්තියේ නාමයෙන් ඔහු ලැබූ උතුම් විමුක්තියේ තරම. දුශ්ශීල භාවය තුළින් විමුක්තිය සොයා යන ජාති

ආගම් භේදයකින් තොරව කාට්ටුවද ඉහත කාරණය හොඳ පාඩමක් වෙනවා. සතුන් බිලි දීමෙන් සිදුකරන යාගයකදී වුවද යුද්ධයේ නාමයෙන් කෙරෙන යාගයකදී වුවද මේවාට කැමති මේවාට ප්‍රිය මනුෂ්‍යයින් සේම අමනුෂ්‍යයින්ද සිටිනවා. මෙම යාගයන් මෙහෙයවන මනුෂ්‍යයන්ගේ ජීවිත දුශ්ශීලභාවය නිසාම අමනුෂ්‍යයින්ගේ ග්‍රහණයට නතු වෙලයි බොහෝ විට තිබෙන්නේ. මේ අයට නිරතුරුවම ලේ පැහැයට කැමති ලේ රසයට කැමති අමනුෂ්‍ය කොටස් උපකාර කරනවා. තව තවත් විනාශකාරී තත්ත්වයන්ට ගොස් තව තවත් අකුසල් රැස්කොට සතරඅපායේ තම පිරිවර ජනතාවගේ ජනගහණය, වැඩිකරගැනීමට මෙවැනි විෂම අමනුෂ්‍ය කොටස් තමා වටා නිරතුරුවම සිටියදී එම මිනිසුන්ට එස්සය හේතුවෙන් සකස් වෙන සෑම සිතක්ම අකුසල් වැඩෙන දිශාවටමයි සකස්වෙන්නේ. කුට්ටුන්ත බ්‍රාහ්මණයාගේ යාගයට පැමිණ හිස් අතින් හැරී ගිය බමුණන් 500 දෙනාත් ඉහත අර්ථයන්ට අයත් අයමයි. තෙරුවන් සරණයාමෙන් සිල්වත් වීමෙන් තොරව කරන කුමන කටයුත්තකදී වුවද ඒවායින් සතුටු වන්නේ අකුසලයට කැමති මිත්‍යාදෘෂ්ටික බලවේගයන් පමණක්ම බව හොඳින් සිහිපත්කරන්න. එවැනි මිත්‍යාදෘෂ්ටික බලවේගයන්ගේ ආශීර්වාදය ඔබ බලාපොරත්තු වන්නේ නම්, තව තවත් අකුසල් රැස්කරගැනීමේ දිශාවට එම ආශීර්වාදයන් ක්‍රියාත්මක වේවි. හික්ෂුවක් උතුම් සමාධියෙන් පසුවෙන කොට , එම හික්ෂුවට රෝද ප්‍රේතයෙක් දර්ශනය වෙනවා. මෙම ප්‍රේතයා වයස අවුරුදු 25 ක් පමණ තරුණයකුගේ ස්වරූපයෙන් යුක්ත අයෙක්. කොට කලිසමක් පමණක් ඇඳ සිටි මෙම ප්‍රේතයාගේ ශරීරය නිරාවරණවයි තිබුණේ. මේ ප්‍රේතයා යුද්ධයකදී මැරුම්කාපු සන්නද්ධ තරුණයෙක්. මේ

ප්‍රේතයා තම ශරීරය පුරාම නිසේ සිට දෙපතුල දක්වාම රුධිරය තවරගෙනයි සිටියේ. මේ ප්‍රේත තරුණයා රුධිරයට රුධිරයේ පැහැයට රුධිරයේ සුවඳට බොහෝ කැමැත්තක් දක්වනවා. එය ඔහුගේ පෙර ජීවිතයේ යුද්ධයේදී ඇති කරගත් වෛරය නිසාම ඇතිකරගත් විකෘතිභාවයක්. තම විරුද්ධ පාර්ශවයේ රුධිරය දැකීම සඳහා රුධිරය හැලීම සඳහා ඇතිකරගත් ද්වේශයේ ප්‍රතිඵලයයි ඔහු තුළින් මේ දිස්වන්නේ. හික්ෂුවට මේ ප්‍රේතයා දර්ශනය වන විට ඔහු සිටියේ හරක් මස් කඩයක් අසල. එම හරක් මස් කඩයේ එල්ලා තිබූ රතු පැහැති මස් ගාත්වල තැවරී තිබෙන රුධිරය මෙම ප්‍රේතයාගේ අතේ තවරාගෙන තම ශරීරය පුරාම තවරගන්නවා. රුධිරය දැකීමට රුධිරය තවරාගැනීමට දැඩි ආශාවක් මේ ප්‍රේතයාට තිබෙනවා. මොහු මස් කඩ අසල ගැවසෙමින් සතුන් මරණ යාග පොලවල්වල ඇවිදීමින් මිනිසුන් මරණ යාග පොළවල ඇවිදීමින් සතුන්ගේ ගලායන රුධිරයෙන් තම අකුසලයේ විපාකය සංසිඳවාගන්නවා. ඉහත කාරණයෙන් පිංවත් ඔබට හොඳින් වැටහෙනවා ඇති සතුන් මරණ සතුන්ට හිංසා කරන මිනිසුන් මරණ යාගවලදී ඒවාට ප්‍රියකරණ ඒවාට ආශීර්වාද කරන ඒවා නිසා සැනසෙන විකෘති අමනුෂ්‍යයින්ගේ සැබෑම ස්වභාවය. මනුෂ්‍යයාගේ දුශ්ශීලභාවය වැඩිවෙන්න වැඩිවෙන්න ලෝකයේ යාගයන් , ඒ කියන්නේ ඝාතනයන් වැඩිවෙනවා. එවැනි ඝාතනයන් වැඩිවෙන කොට ලෝකයේ මෙවැනි විකෘති අමනුෂ්‍යයින්ගේ ග්‍රහණයද සීඝ්‍රයෙන් වැඩිවෙනවා. දුශ්ශීලභාවය තුළින් පෙර ජීවිතයේදී මේ පින්වත් තරුණයා සොයා ගිය විමුක්තිය රුධිර පිපාසිත ප්‍රේත ජීවිතයකට පදනම සකස්කොට දී තිබෙනවා. වර්තමානයේදී ජාති ආගම් හේදයකින් තොරව කිනම් තරාතිරමක කෙනෙක් වුවද

දුශ්ශීලභාවයෙන් යුතුව සිදුකරන යාගයන් නිසා ඉහත ආකාරයේ දුක කැකැරෙන භවයේ උපන් මරණින් මතු සකස්වීම අනිවාර්ය වනු ඇත. ලෝකය, මේ අවිහිංසාව සාමය ගැන කථා කරමින් ගාට ගාටා ඉදිරියට යන්නේ මනුෂ්‍යයා තුළ මෘග සංඥාව සකස්වෙන පරිසරයක් කරාය. එදාට මේ මුළු ලෝකයම එකම යාග භූමියක් වනු ඇත. මනුෂ්‍යයා දුශ්ශීලභාවයෙන් තව තවත් ශක්තිමත් වෙන්නේ මේ අනාගත යාග භූමියේ කෘරත්වය තව තවත් තීව්‍ර කරගැනීම සඳහාමය. ඉක්මන්කරගැනීම සඳහාය.

මනුෂ්‍ය සමාජයේ ජීවත් වන ශීලයෙන් බැහැරවූ මිනිස්සු රතු පැහැයට හරි කැමතියි. රුධිරය දකින්න රුධිරය විඳින්න හරි කැමතියි. මරණීය වේදනාවෙන් දඟලන සතෙකුගේ දිහා බලලා සතුටුවෙන්න හරිම කැමතියි. එම සතාගේ මරණීය අඳෝනාව අහල මිහිරක් විඳින්න ඒ මනුෂ්‍යයින් කැමතියි. ඒ අය පදං වෙලා තිබෙන්නේ අකුසලයට. කෙනෙක් බොදු ගිතයක් ආදර ගිතයක් රසවිඳිනවා වගේ මේ අය අහිංසක තිරිසන් සතෙකුගේ මරණීය අඳෝනාව අහල එවැනිම සතුටක් ලබනවා. ශීලයෙන් බැහැරවූ මිනිසුන්ගේ සිත ඉල්ලන කුණු රසය ඒ අය අත්විඳින්නේ බොහෝම කැමැත්තෙන්.

හික්ෂුවට මතකයි එක්තරා ගමක මනුෂ්‍යයෙක් සිටියා. මොහු තමයි ඒ ගමේ තිබෙන කුකුල් ගොවිපලවල කුකුල්ලු මරන්නේ. මේ පුද්ගලයා මරණ කුකුලන්ට හොඳ ඉල්ලුමක් වෙළෙඳපොලක් තිබුණා. මොකද මොහු කුකුල්ලු මරන්නේ බෙල්ල කපලා නොවෙයි. මේ මනුෂ්‍යයා, කුකුල්ලු දහයක් පමණ පොහොර උරයකට දමලා එහි කට බඳිනවා.

දූන් ඔහු එම කුකුල්ලු සහිත පොහොර උරය පොළොවේ ගසනවා. කුකුල්ලු මැරෙන්නේ ගර්භයේ මස් තැලිලා හොඳින් රත් පැහැ ගැන්විලා. පිහාටු ගලවලා කුකුලා හොඳින් සුද්ද කළාට පසුව කුකුලාගේ මස හොඳින් තැලුන නිසා කුකුල් මස හොඳින් රතු පැහැය ගන්නවා. රතු පැහැයෙන් යුතු මසට හොඳ ඉල්ලුමක් තිබෙනවා. උග්‍රරෙක් මරපුවහම උග්‍රරගේ රුධිරය අරගෙන හොඳින් රත්පැහැ වෙන්න මස්වල තවරනවා. රතු පැහැයට දුශ්ගිල මිනිසුන්ගේ හොඳ කැමැත්තක් තිබෙනවා. මිනිසුන් මෙවැනි රතු පැහැයෙන් යුත් මස් වලට "නැවුම් මස්" කියලා කියනවා. ඔබට ඒ නැවුම්භාවය ලබලා දෙන්න මියගිය සත්‍ය අප්‍රමාණ වූ අමතර දුකක් විඳිනවා. ලෝකය තෘෂ්ණාවෙන් දුශ්ගිලභාවයෙන් ඉදිරියට යනකොට ආහාරවල රසය හිනභාවයකට පත් වෙනවා. අනාගතයේ යම් දිනයක මේ ලෝකයේ රසවත්ම ආහාරය බවට පත්වෙන්නේ කුරක්කන් වැනි කටුක රසයක් ඇති ආහාරයක් බව ධර්මයේ සඳහන් වෙනවා. චරිතමානයේ පිංවත් ඔබගේ දිව පිනවන රසවත්ම ආහාරය අයිස්ක්‍රීම් වටලප්පන් වගේ එදාට රසවත්ම ආහාරය වන්නේ කුරක්කන්. එදාට ඔබ අයිස්ක්‍රීම් එකක් අනුභව කළත් එහි රසය හරිම කටුකයි. මනුෂ්‍යයාගේ තෘෂ්ණාවේ වැඩිවීම නිසාම ආහාරයේ ඇති ප්‍රණීතභාවය රසවත්භාවය ක්‍රමානුකූලව හිනභාවයට පත්වීගෙන යනවා. මනුෂ්‍යයාගේ තෘෂ්ණාව නිසාම සිදුකරන පාරිසරික විනාශයන් වැඩි අස්වනු සඳහා යොදන පොහොර කෘමිනාශක වස විස හේතුවෙන් මහ පොළොවේ ස්වාභාවික රස ඕජාව මැරී යනවා. රස ඕජාව මැරුණ මහ පොළොව මත උපද්දවන සෑම ආහාරයක්ම රසයෙන් හිනභාවයට පත්වීගෙන යනවා. අනාගතයේදී මේ හේතුවෙන් මහ

පොළොව මත උපද්දවන සෑම ආහාරයක්ම රස ගැන්වීමට කෘතීම රසකාරකයන් යෙදීමට ලෝකයාට සිදුවේවි. එය දැනටමත් බහුල වශයෙන් සිදුවෙනවා. ලොවුතුරා බුදුරජාණන්වහන්සේ අග්ගඤ්ඤ සුත්‍රයේදී දේශනාකරනවා මේ ලෝකය දිගුකලක් ඇවෑමෙන් කිසියම් කාලයක වැනසිලා විනාශවෙලා ගිහිල්ලා ඒ විනාශවුනාවූ ලෝකය නැවත හටගන්නවා කියලා. මෙසේ හටගන්නාවූ නැවුම් ලෝකයේ මහපොළොව නිවෙන්නාවූ කිරි මහ හටගන්නාවූ යොදය පරිද්දෙන් යොදයක් හටගන්නවා. එම යොදය වර්ණවත් රසවත් සුගන්ධවත් යොදයක්. හොඳින් නිපදවනු ලැබූ ගිනෙල් වෙඬරු යම් සේද එම රස පොළොව එවැනි පැහැයක් ගන්නවා කියලා. එම යොදය මී වදයක් සේ මිහිරියි. මුලින්ම ලොව ඇතිවන සත්වයින් මේ යොදය කුමක් වියහැකිදැයි සිතා ඇඟිල්ලෙන් යොදය දිව ගා බලනවා. ඔහු එම රසයට ප්‍රිය වෙනවා. ඔහුගේ සිතට මෙම රසය පිළිබඳ තෘෂ්ණාව බැසගන්නවා. මුල් අවස්ථාවේ ඇඟිල්ලෙන් ගෙන රසවිඳි මෙම රස පොළොව එහි රසය කෙරෙහි එම සත්වයින් ඇතිකරගත් තෘෂ්ණාව වැඩිවීම නිසාම එම යොදය සහිත රස පොළොව කැබලි කඩාගෙන කෑමට පටන් ගන්නවා. මේ හේතුවෙන් රසපොළොව අතුරුදහන් වෙලා යනවා. මින් අනතුරුව බිම් පපඩම් නැමැති රසවත් වර්ණවත් සුගන්ධවත් හතු විශේෂය මහ පොළොවේ පහළවෙනවා. ගිනෙල් , වෙඬරු යම් සේ පැහැයක් ගනිද එවැනි පැහැයක් එම හතුවල තිබුණා. එය මීවදයක් සේ රසවත් ආහාරයක්. එම හතු විශේෂයද මනුෂ්‍යයින්ගේ අධි තෘෂ්ණාව නිසාම සකස්කොටගත් ලෝහ ද්වේශ හේතුවෙන්ම අතුරුදහන් වී යනවා. ඉන් අනතුරුව බදාලනාව නැමැති පලා විශේෂය මහ පොළොවේ හටගන්නවා. එයද

ගිනෙල් පැහැති බොහෝම රසවත් සුගන්ධවත් ආහාරයක්. එම ආහාරයද තෘෂ්ණාවෙන් භුක්තිවිඳීමට යාම නිසාම අතුරුදහන්වී යනවා. මිළඟට කුඩු නැති දහයියා නැති සුවඳවත් ඇල්සහල් විශේෂයක් මහපොළොවේ පහළ වෙනවා. මෙම ඇල්සහල් විශේෂය උදේ වරුවේ පහළ වී සවස් වරුවේ අස්වනු ලබා දෙනවා. එම සුවඳවත් ඇල්සහල් විශේෂයද තෘෂ්ණාවෙන් අයිතිකරගැනීමට යාම නිසා අතිරික්ත තොග රැස්කරගැනීමට යාම නිසාම මෙම ඇල්සහල්වල අස්වනු ලැබීමේ කාලය ක්‍රමානුකූලව දීර්ඝ වෙනවා. ලෝකය නැවත හටගැනීමේදී රස පොළොවේ ඕජාව නිසාම ස්වාභාවිකව මතුවී පැමිණීමේ සියළුම ආහාර මනුෂ්‍යයාගේ තෘෂ්ණාව නිසාම අතුරුදහන්ව ගියාය කියලා ලොව්තුරා බුදුරජාණන්වහන්සේ දේශනා කරනවා. ලොව්තුරා බුදුරජාණන්වහන්සේ දේශනා කොට වදාළ ඉහත ධර්මයට අනුව මනුෂ්‍යයාගේ අධි තෘෂ්ණාව නිසාම වර්තමානයේ ඔබ පය ගසාගෙන සිටින මහපොළොවේ රස ඕජාව සියයට අනුවකින්ම විනාශවී ගොස් අවසන්. ඒ නිසාම පොළොවේ හටගන්නාවූ සෑම හෝගයක්ම ප්‍රණීතභාවයෙන් හීනවී, කටුක රසයන් බවට පත්වෙනවා. ඒ නිසාමයි කෘතිම රසකාරක ආහාර නිෂ්පාදන ක්ෂේත්‍රයේ දිනෙන් දිනම ජනප්‍රිය වෙන්නේ. මේ සියල්ල මනුෂ්‍යයාගේ තෘෂ්ණාවේ ප්‍රතිඵලයන්ය. දුශ්ශීලභාවය නිසාම මනුෂ්‍යයාගේ ආයුෂ හීනභාවයට පත්වෙන්න ඕනේ. දිනෙන් දින ඉහළ යන මනුෂ්‍ය සත්ව හිංසාවත් නිසාම මනුෂ්‍යයා රෝගීභාවයන්ට පත්වෙන්න ඕනේ. මේවා හේතුඵලධර්මයන්. මනුෂ්‍යයාගේ තෘෂ්ණාව නිසාම රස පොළොව මරාගෙන ජනප්‍රියවෙන කෘතිම රසකාරකයන් මනුෂ්‍යයා රෝගීන් බවට පත්කරවීමේ කොන්ත්‍රාත්තුව හොඳින් භාරගෙන තිබෙනවා. මේවා

මනුෂ්‍යයාගේ අකුසල් විසින්ම මතුකොටදෙන ප්‍රවනතාවයන්ය.

ලෝකයේ දියුණුවට පත්වෙන කෘතිම රසකාරක නිෂ්පාදන ආහාර ක්ෂේත්‍රයේ දියුණුවක් බවට ලෝකයා උදම් ඇනුවද ධර්මානුකූලව එය විමසීමේදී මනුෂ්‍යයාගේ කර්මය විපාක දීමේ මාර්ගලයක් බව ඔබට පෙනෙනු ඇත. මනුෂ්‍යයන්ගේ තෘෂ්ණාව නිසාම සිදුවෙන පාරිසරික විනාශයන් වැඩි අසුවනු සඳහා පොහොර කෘමිනාශක කෘතිම වස විස හේතුවෙන් මහ පොළොවේ ස්වාභාවික රස ඕජාව මැරීයනවා. මනුෂ්‍යයා තුළ ලෝහ, ද්වේශ, මෝහ, අකුසලයන් වැඩිවෙනකොට ඒවාට විපාක දීමට සුදුසු පරිසරයක් තමයි ඉදිරියට බිහිවෙන්නේ. මේ කෘතිම රසකාරකයන්ගේ භාවිතයේ අධිභාවය නිසාම රෝගීන් බවට ආයුෂ හීනභාවයට පත්වෙන මනුෂ්‍යයින් ඊට විකල්පයක් වශයෙන් සොයාගෙන යන්නේද තව තවත් අකුසල්ම රැස්වෙන ක්‍රමවේදයන්ය. මහ පොළොවේ රස ඕජාව මනුෂ්‍යයාගේම තෘෂ්ණාව විසින් මරා දමද්දී මනුෂ්‍යයා දිව පිනවීමට උත්සාහගන්නේ අහිංසක සතුන්ගේ මස්මාංශ වලින්ය. වර්තමානයේ ජාත්‍යන්තර ආහාර ක්ෂේත්‍රයේ වඳුරන්ගේ , හරකුන්ගේ , එළුවන්ගේ අමුරුධිරය සහ එම රුධිරයෙන් නිපදවන ආහාරවර්ග වලට විශේෂ ඉල්ලුමක් ඇතිවෙමින් පවතී. එම තිරිසන් සතා පණපිටින් සිටියදීම , එම සතාගේ ශරීරයේ අවයවයන් කපා ඉවත්කොට "නැවුම් මස්" ආහාරයට ගැනීම , නැවුම් සත්ව රුධිරය ආහාරයට ගැනීම ලෝකයේ දියුණුවෙමින් පවතින ආහාර රටාවකි. තෘෂ්ණාව නිසාම මහ පොළොවේ රස ඕජාව මනුෂ්‍යයා මරා දමුවේ යම් සේද අනාගතයේදී මස් මාංශ

සඳහා කෘෂ්ණාවෙන් එම මස් මාංශ අධිකලෙස පරිභෝජනයට ගැනීමෙන් ඉල්ලුමට අනුව සැපයීමට අවශ්‍ය නිසා අනාගතයේදී මසට ගැනෙන තිරිසන් සතුන්ද ඉක්මනින් මසට සකස්කොට ගැනීම සඳහා කෘතිම බෙහෙත් වර්ග, එන්සයිම වර්ග ලබාදීම හේතුවෙන් අනාගතයේදී සත්ව මස් මාංශ වලද රසය හීනවී යනු ඇත. මනුෂ්‍යයාගේ කෘෂ්ණාව හේතුවෙන් වස විස යොදා මහ පොළොවේ රස ඕජාව මරා දැමුවා සේම මස් මාංශවලට ඇති කෘෂ්ණාව නිසාම මසට හදන සතුන්ට කෘතිම බෙහෙත් වර්ග දීමෙන් එම මස් මාංශවල රසයද මරා දැමූපසු අනාගතයේදී මනුෂ්‍යයාට ඉතිරිවන්නේ මනුෂ්‍යයාගේම ලේ බොන්නට මිනීමස් කන්නට ඇතිවන ආශාවයි. ලෝකයේ භෝජනාගාරවල බිහිවන අළුත් නැවුම් ආහාර වට්ටෝරුවල රටාව සත්වයාගේ කර්මයන් රැස්කිරීමෙන් කර්මයන් විපාකදීමෙන් කැඩපතක්මය. තිරිසන් සතා ජීවත්ව සිටියදීම පණ පිටින් සිටියදීම එම සතාගේ ශරීරයෙන් පෝෂණයෙන් රසයෙන් වැඩි කොටස් උණු උණුවේ කපා ඉවත් කොට ගැනීමේදී පණ ගැහෙන එම සතාගේ රුධිරය එකතුකොට ගැනීමේදී එම සතා විඳින වේදනාව එම සතා අතීතයේ කළ අකුසලයන් විපාකදීමක්ය. එම සතා පීඩාවට පත්කරන දුශ්ශීල මනුෂ්‍යයා විපාකය පිණිස අළුත් අකුසලයක් රැස්කරගනී. ශීලයෙන් ප්‍රමාදභාවයට පත්වෙන මනුෂ්‍යයින් තුළින් රුධිරය දකින්න නැවුම් මස් කන්න අමු රුධිරය බොන්න මේ ඇතිවෙමින් පවතින කැමැත්ත මනුෂ්‍යයා තුළ අනාගතයේ “මාග සංඥාව” ඇතිවීමේ අනතුරු හැඟවීමයි. දුශ්ශීලභාවය නිසා තිරිසන් සතාගේ නැවුම් මස් කන්න නැවුම් රුධිරය උණු උණුවේම බොන්න මනුෂ්‍යයා තුළ ඇතිවන මේ ආශාව නිසාම සත්ව ඝාතන සහ සත්ව හිංසාවන්ගේ අතිශය

බියකරු අකුසල් විපාකයන් නිසාම අනාගතයේදී මනුෂ්‍යයාට මනුෂ්‍යයාගේම ලේ බොන්නට මිනීමස් කරන්නට ඇති ආගාවන් සකස්කොට දෙනු ඇත. මේවා හේතුඵල ධර්මතාවයන්ය. සතුන් මරණ සතුන්ට හිංසා කරන මනුෂ්‍යයින් ඒ නිසාම අකුසල් රැස්කරගන්නා අතර සතුන් නොමරණ සතුන්ට හිංසා නොකරන යහපත් මනුෂ්‍යයන් ඒවා කරන දුශ්ශීල අය කෙරෙහි ද්වේශය ව්‍යාපාදය ඇතිකරගෙන අකුසල් රැස්කරගනිති. සතුන් මරණ සතුන් නොමරණ සියළුම දෙනාම මාරයා ඉතා සියුම් ලෙස අකුසලයේ ග්‍රහණයට නතුකොටගෙන ඇත. ඉහත පාර්ශව දෙකෙන් පිංවත් ඔබ කුමන පාර්ශවයක සිටියද ඔබ තව තවත් අවදානම කරාම යනු ඇත. ලෝකය දිනෙන් දිනම ගමන් කරන්නේ විකෘතිය කරාය. දුශ්ශීලභාවයේ ඵලයන් තුළින් මේ මතුවී පැමිණෙන්නේ අබුද්ධෝත්පාද කාලයක ඇරඹුම ආසන්නය කියලා හඟවන කසකරුවන්ගේ හඬ බව ඔබ හඳුනාගත යුතුයි. ලොව්තුරා බුදුරජාණන්වහන්සේ නමක් ලෝකයේ උපත ලබන කොට පස්මහ බැඳුම් බලලයි උපත ලබන්නේ. බුදුරජාණන්වහන්සේ උපත ලැබූ "කාලය" නැමති අර්ථය බොහෝම වේගයෙන් විකෘතිභාවයට පත්වේගන යනවා. බෝධිසත්වයන් වහන්සේ එදා සුජාතා සිටු දියණියගේ කිරිපිඩු දානය වළඳලා, තම පාත්‍රය ගංගානම් ගඟේ පාකරලා අධිෂ්ඨානයක් ඇතිකරගන්නවා. තමා සම්බුද්ධත්වයට පත් වේ නම් "මේ පාත්‍රය උඩුගංබලා යේවා" කියලා. බෝධිසත්වයන් වහන්සේට එම අධිෂ්ඨානය ඉටු වන බවට බලාපොරොත්තුව ඇති කරලා පාත්‍රය උඩුගං බලා ගියා. නමුත් වර්තමානයේ පිංවත් ඔබ කැළණි ගඟේ අඹතලේ කොහිලවත්ත ප්‍රදේශයෙන් උදය කාලයට පාත්‍රයක් පාකර හැරියොත් , අනිවාර්යයෙන්ම එම පාත්‍රය උඩුගංබලාමයි

යන්නේ. උදේ කාලයට මෝය කටෙන් මුහුදු ජලය ගැලීම නිසා ගංගාවේ ජලය උඩුදිශාවටයි ඇදීයන්නේ. ඉන්දියාවේ වේවා ශ්‍රී ලංකාවේ වේවා කොයි ගංගාවෙන් වර්තමාන තත්වය ඔහොමයි. මනුෂ්‍යයාගේ නෂ්ණාවේ බලවත්භාවය නිසාම ඇතිවූ පාරිසරික විනාශයන් හේතුවෙන්ම ධර්මයේ සන්දිට්ඨික ගුණය දරාගැනීමේ රැකගැනීමේ ශක්තිය “කාලයේ” විකෘතිභාවයන් සමග හීනභාවයට පත්වීගෙන යනවා. ධර්මයේ අර්ථයන් හීනභාවයට පත්වීමේ හැකියාව මිස, ධර්මයේ අර්ථයන් අර්ථවත් භාවයට පත්වීමේ ශක්තිය මනුෂ්‍යයා තුළින් ක්‍රමානුකූලව ගිලිහියන බවට වර්තමාන “කාලය” විසින් පිංවත් ඔබට සාධක සහිතව අනතුරුහඟවා තිබෙනවා. මේ අනතුරුදායක බව දැකීමේදී පිංවත් ඔබගේ ජීවිතයට එකතු කරගත හැකි උතුම්ම සම්බුදු චරිතය තමයි “අප්‍රමාදීභාවය” කියන චරිතය. ඔය එකම චරිතයේ අර්ථය තුළ ඉහත අනතුර පරාජය කිරීමේ ශක්තිය ගැබ්වෙලා තියෙනවා. ධර්මයේ සන්දිට්ඨික ගුණයේ නාමයෙන් මාරයා පිංවත් ඔබට අතදිගුකොට පෙන්වන “පැෂන්” එකට තෙරුවන් සරණයාමේ සිල් සමාදම්වීමේ දන්දීමේ සද්ධර්මය ශ්‍රවණය කිරීමේ නමා නමාට හෝ නමා අනුනට ලකුණු ලබා දීමේ මනෝභාවයන්ගෙන් මිදී පිංවත් ඔබ ඉදිරියේ ඇති අති භයානක අනතුර නුවණින් දෑක අර්ථවත්ව ශීල සමාධි ප්‍රඥා මාර්ගයේ ගමන් කරන්න අධීෂ්ඨානයන් ඇතිකරගන්න. හික්ෂුච පිංවත් ඔබට මේ සටහන් තබන්නේ ඔබතුළ සංසාර භය සකස්කොට ගැනීම සඳහා පමණක්ම බව සඳහන් කරනවා. මොකද සමහර මනුෂ්‍යයින් කැරපොත්තෙකුට තිබෙන බිය තරම්වත් බයක් සංසාරය කෙරෙහි නැහැ. සංසාරය කෙරෙහි එවැනි බයක් නැති පිංවත් ස්වාමීන්වහන්සේ නමක් වරක් හික්ෂුචට හමුවුණා

ආරණ්‍යයකදී, උන්වහන්සේ මැදිවියේ, කඩවසම්, වස් වැඩි ජ්‍යෙෂ්ඨ ස්වාමීන්වහන්සේ නමක්, උන්වහන්සේට බොහොම ගෞරවයෙන් වන්දනා කරලා තොරතුරු කථා කළා. උන්වහන්සේ ජාත්‍යන්තර සාමව්‍යාපාරවලට සම්බන්ධ සාමය උදෙසා ලෝකයේ දීර්ඝ පාගමන් වැඩිය ස්වාමීන්වහන්සේ නමක්, උන්වහන්සේ ප්‍රකාශ කළා මේ දවස් වල ආරණ්‍යය වලට වඩින්නේ එරිදියෙන් යන්න අවශ්‍ය මාර්ගය දැනගැනීමට කියලා. ඒ පිංවත් ස්වාමීන්වහන්සේ එරිදියෙන් වඩින හැටි සොයමින් යනවා. හික්ෂුව විමසුවා ඔබවහන්සේ ඇයි එරිදියෙන් වඩින හැටි සොයන්නේ කියලා. උන්වහන්සේ කියනවා යුරෝපීය ජාතිකයින්ට එරිදිය පෙන්වලා මවිකකරන්න පුළුවන් කියලා. ඉල්ලුමට අනුව සැපයුමක් ඉදිරිපත් කරන්නයි මේ පිංවත් ස්වාමීන්වහන්සේ උත්සාහයක නියැලෙන්නේ. ඒත් මේ පිංවත් ස්වාමීන්වහන්සේ දන්නේ නැහැ. ඉල්ලන්නේත් සපයන්නේත් දෙකම කරන්නේ මාරයා බව. එරිදියෙන් යන්නේ කෙසේද යන්න සෙවීම කෙසේ වෙතත් පැවිදි උතුමන් උදෙසා ලොව්තුරා බුදුරජාණන්වහන්සේ දේශනා කොට වදාළ උතුම්ම යාගය වන ප්‍රාතිමෝක්ෂ ශිලයෙන් පරිපූර්ණභාවයට පත්වී පංචනිවරණ යටපත්වූ සිල්වත් ජීවිතයක සකස්වෙන උතුම් සමාධිමත් සිත ප්‍රයෝජනයට ගෙන පිංවත් ඔබට අවශ්‍යනම් රූපි අරූපි ධ්‍යාන සකස්කොට ගැනීමටත් , ධර්මයේ අර්ථවත්ම මාර්ගයවන ධ්‍යානයන්ගේද අනිත්‍ය මෙනෙහිකරමින් විදර්ශනා ඥානය දියණු කරගැනීමටත් මාර්ගය ලොව්තුරා බුදුරජාණන්වහන්සේ දේශනා කොට තිබෙනවා. උතුම් පැවිදි ජීවිතයක් කියන්නේ දුර්ලභ දෙයක්. හික්ෂුව දන්න බොහෝම පින්වත්න මහත්මයෙක් සිටියා. මොහු වයස 70 පමණ විශ්‍රාමික රජයේ නිලධාරියෙක්. ඒ මහත්මයා

පැවිදිවීමට අවස්ථාකීපයකදීම උත්සහ කළද අවසාන මොහොතේ පැවිදිවීම මගහැර ගියා. කෙසේ හෝ අවසානයේ මේ මහත්මයා පැවිදි වෙනවා. නමුත් මාස 3යි. පැවිදි ජීවිතයේ සිටියේ. විදේශගතව සිටි දරුවා සහ බිරිඳ පැමිණ මෙම ස්වාමීන්වහන්සේව නිවසට කැඳවා උපැවිදි කරනවා. ඔහුත් කැමැත්තෙන්මයි උපැවිදි වෙන්නේ. මෙතරම් වයසට ගිහිල්ලත් විශ්‍රාමික නිදහස් ජීවිතයක් ගතකරලත් උතුම් චීවරයක් දරන්න පින තිබුණේ නැහැ. සංසාරයේ අප විසින් උතුම් පැවිද්ද ලබලා , කළාවූ වැරදි වල විපාකයන් මයි අපි මේ දකින්නේ. ඉහත කාරණයන් තුළින් පිංවත් ස්වාමීන්වහන්සේලා තමා පිළිබඳව තමාම ගෞරවයක් ඇතිකරගන්න ඕනේ. මේ මොහොතේ උතුම් අරිහත් ධජය දරන්නට තමන් විසින්ම සංසාරයේ මොන තරම් කුසල් ධර්මයන් කරන්න ඇතිද කියලා. අප විසින්ම අතීතයේ රැස්කරගත්තාවූ කුසල් ධර්මයන්, වර්තමානයේ අපි අකුසල් සඳහා ප්‍රයෝජනයට ගතහොත් ඉන් ඇතිවෙන්නාවූ ඵලය සංස්කාරයන්ගේ බියකරුභාවය පිළිබඳ අපට පාඩමක් උගන්වන කමටහනක්මය. මේ උතුම් මනුෂ්‍යජීවිතය ලබලා උතුම් පැවිදි ජීවිතයක් ලබලා යම් පිංවතෙක් ශීලයෙන් දුර්වලවෙනකොට හික්මුව එය දකින්නේ සංස්කාරයන්ගේම බියකරු අනිත්‍ය ස්වභාවය ලෙසයි. සංස්කාර විසින්ම අපව , ඉහළට ඔසවලා තබලා සංස්කාර විසින්ම අපව ප්‍රපාතයට ඇද දමනවා. සංස්කාරයන්ගේ අනිත්‍යභාවයේ ඵලය සුගතිය සහ දුගතිය අතර සත්වයා දෝලනය කිරීමයි.

මනුෂ්‍යයා තුළින් තෙරුවත් කෙරෙහි සද්ධාව සහ ශීලයේ උතුම් හරයන් ශක්තිමත් වෙනකොට මනුෂ්‍යයා තුළ මනුෂ්‍යත්වයේ ඕජාව ලියලා වැඩෙනවා. මනුෂ්‍යත්වයේ

ඕජාව කියන්නේ අලෝභ අද්වේශ අමෝහ ධර්මයනුයි. මේ ඕජාව මනුෂ්‍යයා තුළ වැඩෙනකොට තමා තුළින් පංචනිවරණ තුනිභාවයට පත්වී , තමාත් සාමකාමී වෙනවා සමාජයත් සාමකාමී වෙනවා. අධික තෘෂ්ණාව නිසාම මනුෂ්‍යයා මනුෂ්‍යත්වයේ ඉපදීමට අවශ්‍ය ඕජාව සැප සෙවීමට යන ගමනේදී හිතකරගන්නවා. දැන් මනුෂ්‍යයා තුළ වැඩෙන්නේ ලෝභ ද්වේශ මෝහ කියන අමනුෂ්‍ය ඕජාවක්. මේ මනුෂ්‍යත්වය පරාජයකොට යන ගමනේදී සමාජය ධර්මයේ සන්දිට්ඨික ගුණයට මාරාන්තික ප්‍රහාරයක් එල්ල කරමින් තුයි ඉදිරියට ඇදෙන්නේ. අපි ශීලයෙන් දුර්වලවෙනකොට බුදුරජාණන්වහන්සේ දේශනා කොට වදාළ ගිහි පැවිදි උතුම් ශීලයන්ගේ අර්ථයන් දියකරහැරීමෙන් එම අර්ථයන්ට නොවටිනා වටිනාකමක් ලබාදීමේ ප්‍රවනතාවයක් සමාජය ඉදිරියේ තිබෙනවා. තෘෂ්ණාව නිසාම මනුෂ්‍යයා මහ පොළොවේ රස ඕජාව විනාශකොට දූමුවා සේම තෘෂ්ණාව නිසාම මනුෂ්‍යයා අසද්ධාව දුශ්ශීලභාවයත් තුළින් ධර්මයේ සන්දිට්ඨිකගුණය විනාශය කරා රැගෙන යනවා. තෘෂ්ණාවේ දාසභාවය නිසාම අවසානයේදී අපිට සංසාර බිය සකස්කරන සැබෑ ලොව්තුරා ධර්මය වෙනුවට ලෝකයා සුරතල් කරන "රිකන්ඩිෂන්" ධර්මයන් ඇසෙනු ඇත. බුදුරජාණන්වහන්සේ බොහොම පැහැදිලිවම දේශනා කරනවා තථාගතයන්වහන්සේ සද්ධර්මය ලෝකයාට දේශනා කරන්නේ මනුෂ්‍යයාව සුරතල් කිරීම සඳහා නොව මනුෂ්‍යයා විශ්මයට පත්කිරීම සඳහා නොව ලාභ සත්කාර බලාපොරොත්තුවද නොව තමා මෙසේ යැයි ලෝකයාට හඳුන්වාදීමට නොව සත්වයාගේ මෙලොව පරලොව යහපත සඳහා පමණක්මය කියලා. මනුෂ්‍යයා තුළින් මනුෂ්‍ය ඕජාව හිතවෙනකොට

නිව අමනුෂ්‍ය ලෝකයට අදාළ විත්තයන් තමයි සකස්වෙන්නේ. හික්ෂුවට මුණගැසුණු එක මහත්මයෙක් ප්‍රකාශකළේ හාමුදුරුවනේ සමාජය දකිනකොට හරි බයක් ඇතිවෙනවා කියලා. මිනීමැරුම් මංකොල්ලකෑම් දූෂණ හොරමැරකම් අලෝභ අද්වේෂ අමෝහ මනුෂ්‍ය ඕජාව මැරියන සමාජයක සැබෑ කැඩපත දූන් පිංවත් ඔබට පෙනෙනවා. මනුෂ්‍යයාගේ තෘෂ්ණාව නිසාම මහ පොළොවේ රස ඕජාව මැරී ගොස් කෘතීම රසකාරකයන් තුළින් මනුෂ්‍යයා දිව පිනවනවා සේම දුශ්ශීලභාවය අසද්ධාව හේතුවෙන් මනුෂ්‍යත්වයේ ඕජාව මැරීයමින් ඇතිවන, නිරස මනුෂ්‍ය ජීවිතය තෘප්තිමත්කරගැනීමට මිනීමැරුම් දූෂණය තාක්ෂණය හොරමැරකම් නැමැති රසකාරකයන් ජීවිතයට එකතුකර ගන්නවා. මේ මොහොතේ පිංවත් ඔබ මේ අවදානම නුවණින් දකින්න දක්ෂවෙන්න. පිංවත් ඔබ ලෝකයේ හුදෙකලා වෙන්න. ඒ හුදෙකලාව තුළ සිටිමින් ලෝකය දකින්න. අවංකව ඔබට සිතෙනවා නම් ලෝකය තුළ ඔබ අමුත්තෙක් කියලා දුකට ඇදී යන ලෝකයාගෙන් දුරස්ථ පිංවත් ඔබ ඉහත සසරබිය නුවණින් මෙනෙහිකරන්න. මේ මොහොතේ එය ඔබට කරන්න තියෙන අර්ථවත්ම භාවනාවයි. හික්ෂුව පිංවතුන්ලාට මොනම හේතුවක් නිසාවත් ආනාපානසති භාවනාව අසුභ භාවනාව සතර සතිපට්ඨාන භාවනාව ගැන කියලා දෙන්න උත්සහ කරන්නේ නැහැ. ඉහත භාවනාවන් වැඩෙන්න නම් තමා තුළ සුදුසු පරිසරයක් සකස්වෙන්න ඕනේ. අන්න ඒ සුදුසු පරිසරය ඔබතුළ සකස්කොට දෙන්නේ සංසාරයේ බියකරුභාවය නුවණින් මෙනෙහිකිරීමෙන්මය. මේ සංසාර බිය නිසාමයි. මනුෂ්‍යයා ශීලය තුළ ශක්තිමත් වෙන්නේ, ඒ ශක්තිමත් ශීලයමයි භාවනාවකට අවශ්‍ය සංසිද්ධිම ඔබ තුළ

සකස්කොට දෙන්නේ. හෙට දවසේ, පිංවත් ඔබ මේ සමාජයයට දරුවෙක් බිහිකළොත් ඒ දරුවා තව වසර 10 කින් මුහුණදෙන්නේ මොනතරම් බියකරු සමාජයකටද? මනුෂ්‍යයාගේ රුධිරය මනුෂ්‍යයා දකින්න කැමතිකරන මෘග සංඥාව මනුෂ්‍යයා තුළ සකස්වෙන සමාජයක්. එවැනි සමාජයකට පිංවත් ඔබ හෙට දරුවෙක් බිහිකරනවා කියන්නේ ඔබ ඔබේ ලෙයිත් පළිගන්නවා කියන කාරණයයි. දුශ්ශීලභාවය නිසාම මනුෂ්‍යයා කරගත් අකුසල් විපාක දීමේදී මනුෂ්‍යයා තමා තමන්ගෙන්ම පළිගැනීමේ තැනට සමාජය පැමිණ තිබෙනවා.

හික්මුවක් උතුම් සමාධියෙන් අරමුණුකොට බලනකොට තමා තමන්ගෙන්ම පළිගත් අහිංසක පිරිමි පාසල් දරුවෙක් දක්කා. දහසය හැවිරිදි මේ පාසැල් දරුවා ළමා ප්‍රේම සම්බන්ධයකට දෙමාපියන් ඥාතීන් විරෝධය පළකිරීම නිසා වස බී දිවිනසා ගන්නවා. මේ දරුවාට අකීකරුකම විනා මැරෙන්න වෙන කිසිම අවශ්‍යතාවයක් තිබුණේ නැහැ. ලෝභ ද්වේශ මෝහ කියන අකුසල ඕජාවන් ළමා කාලයේදීම ජීවිතය තුළ වැඩීම නිසා ජීවිතය රසවිඳින්න රසකාරකයක් ලෙස භාවිතයට ගන්නේ පළිගැනීම මරාගැනීම විනාශකිරීම. එහෙම නොකොළොත් ජීවිතයට රසයක් නැහැ. ජීවිතයේ සැබෑම අහිංසක රසයක් ඇතිකරන සද්ධාව ශීලය මැරිලා ගිහිත්. තෘෂ්ණාව නිසාම මේ දරුවා ජීවිතය නැතිකරගන්නේ ලෝකයටම පාඩමක් උගන්වන්න. අපි හරිම දක්ෂයි අපි ඉගෙනගෙන නැතුව ලෝකයාට පාඩම් උගන්වන්න. රසඕජාව මැරුණ පොළොවේ අපි මිහිරිඵල සොයනවා වගේ අපි මනුෂ්‍ය ඕජාව නැතිකරගත් ජීවිත තුළින් ධර්මයේ අර්ථය සොයනවා. මේ වස බී සියදිවිනසාගත්

අභිංසක දරුවා නැවත උපත සකස් කරගන්නේ බ්‍රොයිලර් කුකුලෙක් වෙලා. ජීවිතයේ වටිනාකම ධර්මය තුළින් නොදකින මේ අභිංසක දරුවා දූන් දින 45 ට වරක් ජීවිතය නැතිකරගන්නවා බ්‍රොයිලර් කුකුලෙක්ව ඉපදිලා. මේ දරුවාට සංස්කාර විසින් ලබාදුන් තෑග්ග මොන තරම් සාධාරණද? සංස්කාර හේතුවෙන් සකස්වෙන විඤ්ඤාණය නැමැති මැජික්කරුවා , එක නිමේශයකින් පාසල් දරුවෙක්ව බ්‍රොයිලර් කුකුල් පැටවෙක් කරනවා. කැමැත්තෙන්ම වස බිලා මැරුණ දරුවා දූන් බෙල්ල කපාගෙන දින 45 කට වරක් මැරෙනවා. සද්ධර්මය සන්දිට්ඨිකව පවතින මේ උතුම් අවස්ථාවේ ලැබූ උතුම් මනුෂ්‍යජීවිතය මෝහය නිසාම යමෙක් මරාදමන්නේ නම් ලෝක ධර්මය විසින් වේගයෙන් ඉපදිලා ඉක්මනට මැරෙන ජීවිතයක් ලබා දෙනවා . මේ මොහොතේ බෞද්ධයා කියන පාට පාට ලේබලයක් අලවලා ධර්මයේ නාමයෙන් සැපයෙන් පිරුණු ලෝකයක් ඔබට පෙන්වන ඔය විඤ්ඤාණය නැමැති මැජික්කරුවා පිංවත් ඔබ මමය මගේය කියලාමයි හඳුනාගන්නේ. සංස්කාරයන්ගේ රුව ගුණ හේතුවෙන් සකස්වූ හිස් වේගයක් බව දකින්නේ නැහැ විඤ්ඤාණය නැමැති මැජික්කරුවාව. රටේ ජීවත්වෙන බොහෝම ප්‍රභූ බෞද්ධ මහත්මයෙක් සිටිනවා . ඒ මහත්මයා තමන්ගේ අතවැසි පිරිසට මෙහෙම කියනවා. "ඔය පොත් වල තිබුණාට අතීතයේ රහතන්වහන්සේලා එරිදියෙන් වැඩියාය කියලා ඔවා බොරු. මිනිස්සු කොහොමද උඩින් යන්නේ කියලා ?" මේ ප්‍රභූ මහත්තයා බොහොම විශ්වාසයකින් ප්‍රකාශ කරනවා. මේ සටහනේම ඉහත සඳහන් කළ පිංවත් ස්වාමීන්වහන්සේ යුරෝපීය ජාතිකයන් මව්තයට පත්කිරීමට එරිදිය සොයනවා. මේ පිංවත් ප්‍රභූ මහත්මයා එරිදි ප්‍රාතිහාර්යය සම්පූර්ණයෙන්ම ප්‍රතික්ෂේප කරනවා.

පංචනිවරණ තීව්‍ර භාවයට පත්වෙව්ව මනුෂ්‍යයින්ගේ සිතේ කයේ ගෞරෝසුභාවය මනුෂ්‍යයා මොනතරම් මිත්‍යා-දෘෂ්ටියකට කොටුකරනවාද? එවැනි කාමච්ඡන්දයන්ගෙන් ගොරහැඩිවෙව්ව මනුෂ්‍යයෝ කෙසේනම් පංචනිවරණ යටපත් වූ කයේ සිතේ සැහැල්ලුව අත්දකින්නද? විඤ්ඤාණය නැමැති සාහසික හිස් මැජික්කරුවා ඇති දෙය නැතිකොට පෙන්වනවා. නැතිදෙය ඇතිකොට පෙන්වනවා. තෘෂ්ණාවේ නූල් පන්දුව දිග් වෙන්න දිග් වෙන්න මේ මැජික් කරුවා අළුත් අළුත් මැජික් පෙන්වනවා. ඒ කියන්නේ මතවාද දෘෂ්ටි වපුරනවා. මේ සටහන් තබන හික්ෂුවටත් පිංවත් ඔබටත් එරිදිප්‍රාතිහාර්ය දක්වන්න නොහැකි බව ඇත්ත. අපට නොහැකිය කියලා අතීතයේ එම ශක්තීන් ගොඩනගාගත් උතුමන්ට අගෞරව කිරීම මිත්‍යාදෘෂ්ටියම වැළඳගැනීමක් වෙනවා. ලොව්තුරා බුදුරජාණන්වහන්සේ දේශනා කරනවා තථාගත තෙමේ කයත් සිතෙහි නගාද සිතත් කයෙහි නගාද සුබසංඥාත් ලසුසංඥාත් කයෙහි බහාතබන්ද එකල්හි කය නිතැතින්ම පොළොවෙන් අහසට නගී කියලා. නන්වැදූරුම් ඉඳු පෙළහර දක්වයි කියලා. උතුම් සමාධියේ ආශ්වර්යවත් ප්‍රාතිහාර්යයන් බුදුරජාණන්වහන්සේ මෙසේ දේශනාකොට තිබියදී පංචනිවරණයන්ගෙන් කයත් , සිතත් ටොන් ගණනින් බරකරගත් මනුෂ්‍යයින් ඒ කාමච්ඡන්දයන්ගේ බරට කෙසේ නම් උඩට එසවෙන්නද? මේ පංචනිවරණයන්ගේ බර නිසා මනුෂ්‍යයා සතර අපාය නැමැති පහළටමයි ඇදිලා යන්නේ. වයස් හේදයකින් තොරව, කාමච්ඡන්දයන්ගේ බර ජීවිතවලට පිරවෙනවා. හික්ෂුව හමුවීමට පැමිණි පිංවත් මහත්මයෙක් මීට මාස හයකට පෙර ප්‍රකාශ කළා , තමාගේ ඥාති පුතා බොහෝම කීකරුයි හොඳින් පින් දහම් කටයුතු කරනවා අධ්‍යාපන

කටයුතු කරනවා කියලා. නමුත් ගිය සතියේ දවසක එම මහත්මයා ඇවිත් කියනවා "හාමුදුරුවනේ මගේ ශාති ප්‍රතා දූන් හරිම අකිකරුයි. අධ්‍යාපන, ධර්ම කටයුතුවලට හරිම උදාසීනයි. පැය ගණන් කාමරයේ දොර වසාගෙන අන්තර්ජාලය බලනවා කියලා." මෙවැනි කාරණයකදී හික්ෂුවක් හැටියට දෙන්න පිළිතුරක් නැහැ. දුක් දෙය සැපයක් කොට ගතහොත් අනිත්‍ය දෙය නිත්‍ය වශයෙන් ගතහොත් අසුභ දෙය සුභ වශයෙන් ගතහොත් අනාත්ම දෙය ආත්මීය වශයෙන් ගතහොත් බලාපොරොත්තු කඩවීම මිස අන් දෙයක් ඉතිරි නොවන බව බුදුරජාණන්වහන්සේ දේශනා කොට තිබෙනවා. දිනක් බුදුරජාණන්වහන්සේ පූර්වාරාමයේ වැඩසිටිනවිට විශාඛා උපාසිකාව බොහොම තෙහෙට්ටුවෙන් දහවල් කාලයේ බුදුරජාණන්වහන්සේ බැහැරදකින්න පැමිණියා. බුදුරජාණන්වහන්සේ විශාඛාවගෙන් විමසනවා මේ මහ දවල් කොහේ සිටද පැමිණියේ කියලා. විශාඛා උපාසිකාව කියනවා, පසේනදි කොසොල් රජතුමා මුණගැසෙන්න ගියා, මට රාජකාරි කටයුත්තක් තිබෙනවා. රජතුමාට කියලා කරව ගන්න. ඒත් එම රාජකාරි කටයුත්ත රජතුමා මට අවශ්‍ය ආකාරයට කරලා දෙන්නේ නැහැ. අදත් මම මේ රස්තියාදු වෙලා සිටුමැදුරට යනවා කියලා. ඒ වෙලාවේ බුදුරජාණන්වහන්සේ දේශනා කරන්නේ "විශාඛාව අපි කැමති දෙය කැමති අකාරයට සිද්ධවෙන්නේ නැහැ. අපි කැමති දෙය අපි කැමති ආකාරයටම සිදුවේය කියලා බලාපොරොත්තු වුනොත් දුකක්මයි සකස්වෙන්නේ" කියලා. බුදුරජාණන්වහන්සේ විශාඛාවට දේශනාකළේ නැහැ. "ඔබ ගිහිත් රජතුමාට කියන්න ඔබයි ශාසනයේ අග්‍රදායිකාව එම නිසා මේ රාජකාරිකටයුත්ත කරලා දෙන්න කියලා. බුදුරජාණ-

න්වහන්සේ මතක්කළාය” කියලා. සම්මාසම්බුද්ධ මුවින් වචනයක් පිටවුණොත් අර්ථයක් දේශනා වුනොත් එය අනිත්‍ය සංඥාවක් මතුවෙන ප්‍රඥාව වැඩෙන දිශාවටයි ඒ වචනය දේශනා කළේ . එම නිසා ශ්‍රාවකයින් වශයෙන් පිංවත් ඔබත් සමාජය තුළ වේගයෙන් පැතිරියන තෙරුවන් කෙරෙහි අසද්ධාව සහ දුශ්ශීලභාවයේ අනිටුප්පයන් පිංවත් ඔබට පිඩා කරන කොට ඒවා තුළින් ප්‍රඥාව වැඩෙන දුකෙන් මිදීමට පාර පෙන්වන අනිත්‍ය සංඥාවක්මයි වැඩීමට දක්ෂවෙන්න ඕනේ. එසේ නොවුනහොත් අනුන් නිසා තමන් අතුසල් රැස් කර ගන්නවා. වැරදි කරන කෙනාගේ වැරද්ද නිවැරදි කිරීමට උත්සහගන්න ගමන්ම වැරද්දෙන් පිරුණු ලෝකයෙන් මිඳෙන දිශාවට සිතුවිලි සකස්කර ගන්න. සිල්වත් වීමට උත්සහ ගන්න. දුසිල්වතුන් නිසා දුසිල්වත් වීමේ මාරවැයම ඔබ නුවණින් මෙනෙහි කරන්න. අපට හැමෝම සතුටු කරන්න බැහැ. යහපත් දේවල් කරල ලබන සතුට පිනයි , පින ගැන නොදන්න මිනිස්සු සතුටෙන් බැහැරවෙලා දුකට යනවා. තෙරුවන් කෙරෙහි සද්ධාව ශීලය දානය නිසාමයි පින නැමැති උල්පත සකස්වෙන්නේ. ඉහත කාරණා තුනෙන් බැහැරවෙන පිංවතා ජීවිතය තෘප්තිමත් කිරීමට කුණු රසයන්මයි සොයන්නේ. ශීලයෙන් දුර්වල වෙන මනුෂ්‍යයින් සොයන කුණු රසය බෝහෝම ලාභයට ලබාදෙන ක්‍රමවේදයන් ඕනෑතරම් සමාජය තුළ තිබෙනවා. දුශ්ශීලභාවයේ එළයන් නිසාම නව ක්‍රමවේදයන් ඇතිවෙනවා. මේ ක්‍රමවේදයන් තුළින් ඔබ ජීවිතය තෘප්තිමත්භාවයට පත්කරගැනීමට ගියහොත් එහි අනිටුච්ඡාකයන් හැටියට මිලඟ ජීවිතයේදී සැබෑම කුණු රසය රසකරමින් තළමරමින් තුක්තිවිඳීමට ඔබට අවස්ථාව ලැබෙනවා. අතීත දුශ්ශීලභාවය නිසා තිරිසන් ලෝකයට වැටී

සැබැම දුශ්ශීලභාවයේ ඵලය වන කුණු රසය භුක්තිවිඳින පිරිසක් හික්මුවට හමුවුණා. හික්මුව ගමක පිණ්ඩපාතයේ වඩිනකොට පාරට මීටර් 25 ක් පමණ ඇතින් ලොකු හරකෙක් මැරීලා සිටියා. දෙවන දවසේ පිණ්ඩපාතයේ වඩිනකොට මෙම මියගිය හරකා බෙරයක් වගේ ඉදිමී තිබුණා. තුන්වැනි දිනයේ පිණ්ඩපාතයේ වඩිනවිට, බල්ලන් වටකරගෙන මැරුණ සතාගේ මස් කඩාගෙන කමිත් සිටියා. කොහොමත් සතියක් යන්න ලැබුණේ නැහැ. බල්ලන් නරියන් කබරගොයින් විසින් මේ හරක් මළකුණ සම්පූර්ණයෙන් කාල ඉවරකළා. මේ දවස් ටිකේ බල්ලන්ට මගුල් ගෙදරක් වගේ. මගුල් ගෙදර මනාලිය තමයි මැරීවිච හරක් කුණ. ඒ අය බෝහොම ප්‍රබෝධයෙන් කුණු මස් රසවිඳලා සතුටු වුණා. උදේ පාන්දරම එතැනට පැමිණෙන සුදු කොක්කු හරක් කුණට වැදුන පණුවෝ සහ නිලමැස්සන් සම්පූර්ණයෙන්ම කාලා ඉවරකළා. සතියක් යන කොට එම මළකුණ තිබූ ස්ථානය මැස්සෙක්වත් නැති තරමට සුද්දවෙලා තිබුණා. බලන්න තිරිසන් ලෝකයේ මළකුණකට ඇති වටිනාකම. පිංවත් ඔබ මනුෂ්‍ය ජීවිතයේදී තාක්ෂණය තුළින් කුණු කාමරසයන් සොයාගොස් දුශ්ශීලභාවයට පත්වුවහොත් එහි හේතුඵල ධර්මයන් වශයෙන් ලබන ජීවිතයේදී තිරිසන් ලෝකයේ ඉපිද බොහෝම කැමැත්තෙන් මළකුණු රසවිඳීමට අවස්ථාව ලැබෙවි. පිංවත් ඔබ තාක්ෂණික මෙවලම් ඉදිරියේ වාඩිවෙලා යම්සේද ඇසට මනසට කාම රසය ලබා දෙන්නේ එසේමයි තිරිසන් සතුන් මළකුණට වහවැටිලා මළකුණලග පැලපදියම්වෙලා මළකුණ රස විඳින්නේ. මේ මළකුණ කන තිරිසන් සතුන් දිහා බලනකොට සංසාර බිය පිළිබඳ මොන තරම් ගැඹුරු කමටහනක් එහි තිබෙනවාද? . එම මළකුණ වටකරගෙන කන සතුන් දකිනකොට හික්මුවට මතකයට

එන්නේ අරක්කු බෝතලයක් හරක්මස් කටගැස්මක් මේසයක් මත තබා එය පාවිච්චිකරන මිනිසුන් පිරිසක්මයි. අරක්කු වෙනුවට කුණු ලේ රසයත් කටගැස්ම වෙනුවට කුණු මසත් , හේතුඵල ධර්මයන්ට අනුව සංස්කාර විසින් ලාබාදීලා තිබෙනවා හික්ෂුව ඇත ගමක කුටියක වැඩසිටියා. එම ගමේ එළවළු වගාවෙන් ජීවත්වන පිංවතුන් සිටියේ. හික්ෂුව එම ගමේ ගෙපිළිවෙලින් පිණ්ඩපාතයේ වැඩියා. එක නිවසකට වැඩමකොට සිටියදී එම නිවසේ පිංවත් මවක් පිරිසියක තබාගත් කිරිබත් කැබලි දෙකක් හික්ෂුවට පූජා කිරීමට රැගෙන පැමිණියා. ඇය එක කිරිබත් කැබැල්ලක් පූජාකළ පසු හික්ෂුව "ප්‍රමාණවත් මෑණියෝ කියලා" අත වැසුවා. ඒ වෙලාවේ මේ මෑණියන් කියනවා "යක්ෂයාට වෙන්කරපු දෙය අපි නැවත ගන්නේ නැහැ කියලා." එහෙම කියන කොටම හික්ෂුව දූතගත්තා ඇය අන්‍ය ආගමික මවක්ය කියලා. ඒ වෙලාවේ හික්ෂුව බොහෝම කැමැත්තෙන් දෙවැනි කිරිබත් කැබැල්ලත් පිළිගත්තා. එම මව දරණ ආගමික වටිනාකම තුළ ඇය හික්ෂුව දූක්කේ යක්ෂයා හැටියට. යක්ෂයාටයි ඇය කිරිබත් කැබලි දෙක වෙන් කළේ. ඒකයි යක්ෂයාට වෙන් කළ දෙය නැවත ගන්නේ නැහැ කියලා කිව්වේ. ඒ වෙලාවේ හික්ෂුව පාත්තරයේ පියන වහලා ඇයට පිං දෙන්න "අභිවාදන සිලිස්ස" කියන වචන දෙක පිටකෙරුවා පමණයි. එම මව කීවා "අපිට පිං එපාය" කියලා. හික්ෂුව ඒ වෙලාවේ ඇයට කීවා "දෙවියන්ගේ පිහිටයි" කියලා. එහෙම කියන කොට ඇය සතුටු වුනා. සිනාසුනා. හික්ෂුවට අවශ්‍ය වුණේ කෙසේ හෝ එම මෑණියන්ව සතුටු කරන්න. හික්ෂුව ඒ දෙය කළා. හික්ෂුව දෙවි පිහිටයි කීවා කියලා හික්ෂුවගේ හික්ෂුත්වයට කිසිම හානියක් වුණේ නැහැ. ඇය හික්ෂුව කෙරෙහි වෛරයක් කෙන්නියක්

සකස්කොට ගත්තානම් හික්ෂුව දන්නවා ඇයට ඉන් අත්වන අකුසලයේ තරම. ඒ නිසාමයි හික්ෂුව ඇයට උපකාරවූයේ. ඇයව සතුටුකොට පිටත් වූයේ. උතුම් සිල්වත්භාවය ඔබව අවදානමෙන් මුදවානවා වගේම අන්‍යයන්ද අවදානමෙන් මුදවානවා. නමුත් ඉන් පසුව හික්ෂුව ඇයගේ නිවසට වැඩියේ නැහැ. අන්‍ය ආගමික පිංවතුන්ලා ගොඩාක් කැමැත්තෙන් හික්ෂුවට පිණිසපාතය පුජාකරලා තිබෙනවා වෙනත් ගම්මානවලදී.

තවත් වරක් හික්ෂුව ගම්මානයක ජීවත්වෙනකොට එම ගමේ අතීතයේ සිට සකස්කොට තිබූ දානය ලබාගැනීමේ ක්‍රමයේදී ගමේ හැමෝමම දානය දීමේ අවස්ථාව ලැබී තිබුණේ නැහැ. එම නිසාම දානය නොමැති පිංවතුන්ලා අමනාපයෙන් සිටියේ. ගම්වල පැවතෙන සම්ප්‍රදාය වෙනස් කරන්න අපි යන්නේ නැහැ. තිබෙන ක්‍රමය තුළ හැකිනම් ගමේ ඉන්නවා. එම ක්‍රමය ගැටළු සහගත නම් ගමෙන් පිටවී යනවා. දවසක් එම ගමේ පිණිසපාතයේ වඩිනකොට බොද්ධ කාන්තාවන් දෙදෙනෙක් හික්ෂුව වඩින පාරේ අනෙක් පැත්තෙන් වැට්ට දිය නැමට යනවා. හික්ෂුව බිම බලාගෙනයි වැඩියේ. ඉන් එක කාන්තාවක් අනෙක් කාන්තාවට කියනවා "දානය වැරදිලාවත් අපේ ගෙදරට ආවොත් බල්ලා ලිහනවා" කියලා. හික්ෂුව ඒ වෙලාවේ තේරුම් ගත්තා මේ කාන්තාව හුඟාක් කෙන්තියෙන් ඉන්නේ කියලා. නමුත් හික්ෂුව ගමෙන් පිටවෙන්න පෙරාතුව එම කාන්තාවගේ නිවසට පිණිසපාතය ලබාගැනීම සඳහා වැඩියා. ඇය නිවස තුළට ගොස් බත් ගෙනත් පුජා කළා. හික්ෂුව ඇයට පිං අනුමෝදන් කළා. එහෙත් ඇය අත්දෙක එක්කොට වැඳගෙන සිටියේවත් නැහැ. ඇය හික්ෂුව

භාසයට ගන්නා කියලා හික්කුටුටු සිතුවා. හික්කුටුටු බොහෝම කරුණාවෙන් පිං අනුමෝදන් කරලා ගෙදර කඩුල්ලෙන් පිටවුණා. ඒ ගෙදර හිටපු ඇතිකරන බල්ලා එදා බැඳලා සිටියේ නැහැ. නිදුල්ලේ ආලින්දයේ සිටියා. ඒත් ඒ බල්ලා හික්කුටුටු බිරුවෙවත් නැහැ. ඒ වේලාවේ හික්කුටුටු සිතුවා ගෙදර පිංවත් නෝනා තරම් ගෙදර හදන බල්ලා සැර නැහැය කියලා. හික්කුටුටු ඇයගේ දෙපා අසලටම වැඩියත් ඇයගේ ද්වේශ සහගත සිතිවිළි නිසාම ඇයට ලැබුණු අවස්ථාවෙන් ප්‍රයෝජනයක් ගන්නේ නැහැ. එහෙත් හික්කුටුටු තමන්ට ලැබුණ අවස්ථාවෙන් ප්‍රයෝජන ගන්නා. ගෙදර ආවොත් බල්ලා ලෙහනවා කියලා අදාළ කාන්තාව කියනවා ඇසිලාත් , ඇයට මෙම ක්‍රියා කළා. පිංවත් ඔබ පරිස්සම් වන්න. දුශ්ශීලභාවය නිසාම , සකස්වෙන ද්වේශය හරිම භයානකයි. අපට ලැබෙන වටිනා අවස්ථාවක් අපට අහිමිකරනවා. ද්වේශය සකස්වෙන්නේම සක්කාය දිට්ඨිය නිසාමයි. ලෝකයාගෙන් ප්‍රතිචාර ප්‍රශංසා වැඩිවෙන්න වැඩිවෙන්න අපේ ජීවිත වලට වේගයෙන් සක්කාය දිට්ඨිය කාන්දුවෙනවා. මේ අවදානම නිරතුරුවම මනුෂ්‍යයාට ධර්මානුකූල ජීවිතය දෙස බැලීමේ අවස්ථාව අතපසුකොට දමනවා. එම නිසා අපි නිරතුරුවම දක්ෂවෙන්න ඕනේ අපිට ලැබුණ අවස්ථාවෙන් උපරිම ධර්මානුකූල ප්‍රයෝජනය ගන්න. එසේ නොවුනහොත් ජීවිතයේ අනිත්‍යභාවය නිසා එවැනි අවස්ථාවක් ඔබට නැවත නොලැබෙන්න පුළුවන්. බුදුරජාණන්වහන්සේ හික්කුටුටු වහන්සේලාට දේශනා කරනවා ගමක පිණ්ඩපාතයේ හැසිරෙනකොට ගිහි පිංවතුන්ලා සමග කටයුතු කරන කොට හඳු වගේ හැසිරෙන්න කියලා. හඳු කවදාවත් එකම තැනක නැවතිලා සිටින්නේ නැහැ. හඳු හැමදාමත් හවසන් නැගෙනහිරින් මතු වෙලා , බටහිරින් බැසයනවා. එම ගමන

තුළ හඳ කොතනකවත් නවතීන්නේ නැහැ. බුදුරජාණන්-
වහන්සේ භික්ෂූන්වහන්සේලාටත් ඔබලා හඳ වගේ
වෙන්න කියන්නේ ඒ අර්ථයෙන් . හඳ කිසිම තැනක
නැවතීලා ඇලීලා ප්‍රමාදවෙලා ඉන්නේ නැහැ. නැවතත්
බුදුරජාණන්වහන්සේ දේශනා කරනවා. ගැඹුරු ප්‍රපාතයක්
දෙස බලන කෙනෙක් එම ප්‍රපාතය දෙස බලන්නේ යම් සේද
කය ප්‍රපාතයෙන් මැත් කරගෙනමයි හිස පමණක්
යොමුකොට ප්‍රපාතය බලන්නේ. ප්‍රපාතය ඒ තරමටම
අවදානම් සහිතයි. ගැඹුරු ප්‍රපාතයක් දෙස බලන
ආකාරයටමයි ගිහි බැඳීම් දෙස බැලිය යුත්තේ. සීමාව
ඉක්මවා ගියා වූ ගිහි බැඳීම් භික්ෂූන්වහන්සේ අර්ථයන්ට
මාරාන්තික හානි පමුණුවනවා. බුදුරජාණන්වහන්සේ දේශනා
කරනවා තමාගේ අම්මා තාත්තා නිසාවත් බොරුවක්
නොකී භික්ෂූන්වහන්සේලා ගිහි පිංවතුන්ගේ ලාභසත්කාර
නිසා බොරු කියනවා කියලා. ඒ නිසාමයි බුදුරජාණන්-
වහන්සේ නිරතුරුවම දේශනාකරන්නේ ආමිසයට දායාද
නොවී නිතරම ධර්මයට දායාදවෙන්න කියලා. ඔබලා
ආමිසයට දායාද වුණොත් ඔබලාට පමණක් නොවේ
ඔබලාගේ ශාස්තෘන්වහන්සේ කෙරෙහිත් ගිහි පිංවතුන්
කලකිරේවි ගරහාවි කියලා. මෙය සටහන් තබන භික්ෂුව සෑම
මොහොතකම සිතන්නේ තමා කරන ක්‍රියාවන් තුළින් තමා
සිතන සිතීවිළි තුළින් ලොව්තුරා බුදුරජාණන්වහන්සේට
අගෞරවයක් වේවිද කියලා. අපි අපේ උතුම්
ශාස්තෘන්වහන්සේගේ ගෞරවය නිරතුරුවම ආරක්ෂා
කරන්න ඕනේ. එය තමයි අපේ ශාස්තෘන්වහන්සේට දක්වන
කෘතචේදිත්වය. ඊයේ උදේ වරුවේ උන්වහන්සේගේම
උත්සාහයෙන් පාර සොයාගෙන තරුණ 30 වියැති
සාමනේර ස්වාමීන්වහන්සේ නමක් වැඩමකළා.

උන්වහන්සේ බොහෝ ප්‍රියමනාප ස්වාමීන්වහන්සේ නමක්. ගොඩාක් ඇත ප්‍රදේශයක පන්සලක සිටයි වැඩමකළේ. උන්වහන්සේ කියනවා තමාට කැලයට ගොස් භාවනා කරන්න කැමතියි කියලා. හික්ෂුව උන්වහන්සේගෙන් ඇසුවා ඔබ වහන්සේ දූන් ගත කරන පන්සල් ජීවිතය හොඳින් ධර්මානුකූලව ගතකරනවාද කියලා. ඒ පිංවත් ස්වාමීන්වහන්සේ කියනවා පන්සලේ දහම් පාසල් , දායක පිංවතුන්ගේ පිංකම් වැනි දේවල්වලට මැදිවී , ඇලීම ගැටීම මැදියි ජීවත්වෙන්නේ කියලා. මේ පිංවත් ස්වාමීන්වහන්සේ තමාගේ නායක ස්වාමීන්වහන්සේටත් බොහෝම ගරුකරන කෙනෙක්. තමන් වහන්සේලා දෙනම පමණක්ලු පන්සලේ වැඩසිටින්නේත්. ඒ වෙලාවේ එම තරුණ ස්වාමීන්වහන්සේගේ සන්පූරුෂභාවය නිසාම උන්වහන්සේට හික්ෂුව අවවාද කළේ. ඔබවහන්සේ මුලින්ම හොඳ පන්සල් ස්වාමීන්වහන්සේ නමක් වෙන්න. බුදුරජාණන්වහන්සේ කෙරෙහි ධර්මරත්නය සංසරත්නය කෙරෙහි හොඳින් සද්ධාව ඇතිකරගන්න. හොඳින් සිල්පද ආරක්ෂා කරගන්න. එවිට ඔබ හොඳ පන්සල් භාමුදුරුනමක් වේවි. දහම් පාසැල් කටයුතු දායක පින්වතුන්ලාගේ කටයුතු ඇලීමේ ගැටීමේ ස්වභාවයෙන් තොරව සිදු කරන්න. වයෝවෘධ නායක ස්වාමීන්වහන්සේටත් හොඳින් ගරුකරන්න. ගිහි පිංවතුන්ලා සැවොම ඔබවහන්සේගේ සිල්වත් භාවය දකලා ඒ තුළින් සකස්වෙන හැසිරීම දකලා දූන් අපේ පොඩි භාමුදුරුවෝ හරිම හොඳයි කියන තැනට මුලින්ම එන්න. ඔබවහන්සේට ප්‍රිය උපදවන සෑම රූපයක්ම අනිත්‍ය වශයෙන් දැකීමට උත්සාහ ගන්න. සෑම රූපයක්ම විනිවිද දකිමින් සංසාරබිය සකස්කොට ගැනීමට දක්ෂවෙන්න. එවිට පිංවත් ඔබවහන්සේට පුළුවන් ඔබවහන්සේ දක්ෂනම් පන්සලම

ආරණ්‍යයක් බවට පත්කොට ගන්නට. පන්සලක වැඩසිටින තරුණ සාමනේර ස්වාමීන්වහන්සේ නමකට පන්සල තුළින් ශක්තිමත් වී කැලයට යන මාර්ගයයි මෙහි සටහන් තැබුවේ. පන්සලේ වැඩසිටිමින් ශීලයටමයි ජීවිතයෙන් මුල්තැන දියයුත්තේ. ශීලයෙන් පරිපූර්ණභාවයමයි කැළයට ගොස් අර්ථවත්ව සමාධිය වැඩීමට උපකාරීවන්නේ. හැම වෙලාවෙම කය මැත් කරගෙන ප්‍රපාතය දෙස බලනවා වාගේ ගිහි පිංවතුන්ලා සමග කටයුතු කරන්න. කැලයේවත් පන්සලේවත් නොවේ නිවීමේ අර්ථය තිබෙන්නේ. ඒවා කෙරෙහි ඇතිකරගන්නා ඇලීමේ ගැටීමේ උපේක්ෂාවේ නිරෝධය තුළමය. මේ අවබෝධය ලබන්න කැළයේ හුදෙකලාභාවය හුඟක්ම ප්‍රයෝජනවත් වෙනවා. ලොවුතුරා බුදුරජාණන්වහන්සේ ස්වාමීන්වහන්සේලා තුළින් සිදුවූ වැරද්දෙන් වැරද්ද හඳුනාගෙන එම වැරදි නැවත සිදුනොවීමට විනය කාරණා එකින් එක පණවන්නේ ධර්මයේ සන්දිට්ඨික ගුණය වැඩිපුර එකම දවසක් හෝ ලෝකය තුළ පවතින්න. මේ මොහොතේ ඔබ අපි ලබන මේ සද්ධර්මයේ රැකවරණය බුදුරජාණන්වහන්සේ විනය කාරණා පැණවීම තුළම ඇතිවූ සුරක්ෂිතභාවයමයි. එම නිසා ප්‍රාතිමෝක්ෂ ශීලය ආරක්ෂාකොටගෙන ජීවත්වෙන සෑම ස්වාමීන්වහන්සේනමක්ම එම උතුම් ශීලය රැකගැනීම උදෙසා විරූප වඩන ස්වාමීන්වහන්සේලා සෑම දෙනෙක්ම ධර්මයේ සන්දිට්ඨික ගුණය මේ දක්වා ආරක්ෂාවීමට අපිත් දායක වුනාය කියලා සතුටුවෙන්න පුළුවන්.

මේ හේතුව නිසාම සද්ධර්මයේ සන්දිට්ඨික ගුණය ජීවමානව තිබෙන සෑම මොහොතකම එය මෙනෙක් රැකගැනීමේ ගෞරවය හිමිවන්නේ පිංවත් ස්වාමීන්-

වහන්සේලාටමයි. දිනකට ගිහි පිංවතුන්ලා ලක්ෂ ගණනක් "ස්වාක්ඛාතෝ භගවතා ධම්මෝ සන්දිට්ඨිකෝ" කියලා ධර්මයේ ගුණයන් වන්දනාකරන මොහොතක් පාසාම සද්ධර්මයේ සන්දිට්ඨික ගුණය ආරක්ෂාකොට ගෙන සිටින ප්‍රාතිමෝක්ෂ ශීලයෙන් පරිපූර්ණ එම ශීලයේ පරිපූර්ණභාවයට පත්වීමට විරූපයවඩන පිංවත් ස්වාමීන්- වහන්සේලාට මුළු බෞද්ධ ලෝකයාගේම ආශීර්වාදය ලැබෙනවා. සද්ධර්මයේ සන්දිට්ඨික ගුණය ආරක්ෂා කරගැනීමේ මුරදේවතාවුන් වහන්සේලා මහාසංසරත්නයමයි. සිංහල ජාතිය පැවතුනොත් ශාසනය සුරක්ෂිත වෙනවාය කියන කාරණය අර්ථවිරහිත කාරණයකි. තෙරුවන් කෙරෙහි සද්ධාවත් ශීලයත් සිංහල මනුෂ්‍යයා තුළින් අර්ථවත්වුවහොත් පමණක් සිංහල ජාතියද පවතීව් යැයි එම අර්ථය අපි නිවැරදි කරගතයුතුය. සිංහල ජාතිය නිසා සම්බුද්ධ ශාසනය ආරක්ෂාවෙනවා නොව තෙරුවන් කෙරෙහි සද්ධාවත් ශීලයත් ආරක්ෂාකර ගන්නා තරමට සිංහල ජාතිය ආරක්ෂාවනබව අප සිහිකොටගත යුතුය. යම් හෙයකින් සිංහල ජනතාව තෙරුවන් කෙරෙහි සද්ධාවෙන් ශීලයෙන් පිරිහීමට පත්වුවහොත් ජාතිය ආරක්ෂිත නොවන බව පිරිහීමට පත්වන බව වර්තමාන සාධක තුළින්ම අපි තේරුම්ගත යුතුයි. හේතුඵල ධර්මයන් තුළින් සකස්වන නිරතුරුව අනිත්‍යතා ධර්මතාවයන් සිහිනුවණින් දකින්න නම් තෙරුවන් කෙරෙහි සද්ධාවත් ශීලයත් අත්‍යවශ්‍ය වෙනවා ලොව්තුරා බුදුරජාණන්වහන්සේගේ මහා කරුණාගුණය නිසාම මේසා පරිපූර්ණව දේශනාකොට ඇති ධර්මවිනය යම් දවසක තෙරුවන් කෙරෙහි සද්ධාවත් ශීලයෙන් දුර්වලතාවයටත් පත්වීම නිසාම අතුරුදහන් වී යනබව බොහෝම පැහැදිලිව බුදුරජාණන්වහන්සේ දේශනා

කරනවා. හේතුඵල ධර්මයන් නිසාම අතුරුදහන්වී යන උතුම් සද්ධර්මය එකම දිනක් හෝ වැඩිපුර ආරක්ෂාවීමට ගිහි පැවිදි හේදයකින් තොරව සද්ධාවෙන් ශීලයෙන් පරිපූර්ණව ජීවත්වීම මේ මොහොතේ බුදුරජාණන්වහන්සේ උදෙසා පිංවත් ඔබ කරණ ශ්‍රේෂ්ඨම පූජාව වෙනවා. ශාස්තෘන්වහන්සේ උදෙසා එම යුතුකම ඉටුකරන සෑම පිංවතෙක්ම එහි ආනිසංස හේතුවෙන්ම ධර්මාවබෝධය දිශාවටයි ගමන් කරන්නේ. බුදුරජාණන්වහන්සේගේ මහාකරුණා ගුණයේ උණුසුම තුළටමයි ගමන්කරන්නේ. සද්ධර්මයේ සන්දිට්ඨික ගුණයේ අර්ථය ගිහි වේවා පැවිදි වේවා අපේ ජීවිතයට එකතුවෙන්නේ තෙරුවන් කෙරෙහි සද්ධාවත් සිල්වත් ජීවිතයත් තුළින්මයි. ලොවතූරා බුදුරජාණන්වහන්සේ සාරාසංඛ්‍යය කල්ප ලක්ෂ ගණනාවක් දස පාරමිධර්මයන් පරිපූර්ණ කොට අවබෝධකොට වදාළ උතුම් සම්මාසම්බුද්ධ ගුණයට පිංවත් ඔබේ කෘතවේදීභාවය සද්ධාවත් ශීලයත් ජීවිතයට එකතුකරගැනීම තුළින්ම දක්වන්න. මනුෂ්‍යයා සද්ධාවෙහුත් ශීලයෙහුත් ඇත්වෙනකොට මනුෂ්‍යයාගේ බර වැඩිවෙනවා. මෙතනදී බර කියලා කියන්නේ සිතේ බරගතිය. මේ බර සකස්කරන්නේ පංචනිවරණයන්මයි. පංචනිවරණයන්ගේ බර වැඩිවෙන්න වැඩිවෙන්න පංචුපාදානස්කන්ධයට තෘෂ්ණාවෙන් බැඳෙනවාය කියන කාරණයයි පැහැදිලි වෙන්නේ. ශීලය තුළින් මනුෂ්‍යයා සකස්කරගන්නා සමාධිමත්භාවයේදී පංචනිවරණ සැහැල්ලුභාවයට පත්වෙනවා. ඒ නිසා මනුෂ්‍යයාගේ කයේ බර සැහැල්ලුවෙනවා. සමාධිමත්භාවය තුළ පිංවත් ඔබ ලබන සැහැල්ලුභාවයේදීත් ඔබ බැඳීයන්නේ පංචුපාදානස්කන්ධයටමයි. ඒ කියන්නේ දෙවැනි වටයේදී ධ්‍යාන සෑපය විඳීමේ සෑපයට ඔබ

බැඳියනවා. මේ සමාධිය තුළදී සකස්වෙන විදීමේ සැපය වේදනාවේ ආශ්වාදයයි කියලා බුදුරජාණන්වහන්සේ දේශනාකරනවා. ආශ්වාදයක් ඇති තැන ආදීනවයක් තිබෙනවා. ආශ්වාදයත් ආදීනවයත් හඳුණාගත් තැනැත්තා නිස්සරණය සොයාගෙන යනවා. ශීලය තුළින් සකස්කොටගත් සමාධි සැපය විදර්ශනාවට යොමුකරලා සමාධි සැපයත් පංචඋපාදානස්කන්ධයක් බව දකලා සමාධි සැපයේ අනිත්‍යතාවය දකිමින් විදර්ශනා නුවණ වඩවාගන්නවා. හව නිරෝධය දක්වාම ගමන්කරන වැඩපිළිවෙල තමා තුළින්මයි අවබෝධකොටගත යුත්තේ. තැන් තැන්වල සොයන්න අවශ්‍ය නැහැ. වටපිට බලන්න අවශ්‍ය නැහැ. දුක කියන කාරණය තමා තුළමයි තිබෙන්නේ. පංචඋපාදානස්කන්ධය කියන කාරණය තමා තුළමයි සකස් වන්නේ. දුකට බැඳියන පංචඋපාදානස්කන්ධය ඔබ තුළින්මයි ඔබ අවබෝධකොටගත යුත්තේ. තමා තුළින් පංචඋපාදානස්කන්ධයේ අනිත්‍යතාවය අවබෝධකරගැනීමට නම් මුලින්ම පිංවත් ඔබ සමාධි සැපයේ විදීම අනිත්‍යබව නුවණින් මෙනෙහි කළ යුතුමයි. හික්ෂුව හමුවීමට පැමිණි මහත්මයෙක් හික්ෂුවට ප්‍රකාශ කළේ , තමා දීර්ඝකාලයක පටන් භාවනාකරන බවත් තමා වැඩියෙන්ම යෙදෙන්නේ සක්මන්භාවනාවේ බවත්ය. දිනක් තමා සක්මන්භාවනාවේ යෙදී සිටින විට සිත හොඳින් සමාධිමත්ව ඇති අවස්ථාවක සක්මන තුළ සිටියදීම තමාගේ ශරීරය ඇතිවෙමින් තැතිවී යන ආකාරය ඉතාමත් හොඳින් අරමුණු වූ බවත් ඒ මොහොතේම තමාගේ ඇස් දෙක කඳුලින් බරව තමා හඬාචූරුන බවත් ප්‍රකාශ කළා. මෙවැනි අවස්ථාවකදී අපි දකින්නේ විදර්ශනාමය අවබෝධයක් නොවේ. එම මහත්මයා විදර්ශනාමය අවබෝධයක් ලැබුවා නම් කදුළු සලමින්

හඬන්නේ නැහැ. මෙතනදී ඒ මහත්මයා ලබන්නේ සමාධියේ විදීමේ සැපය. මෙය ආශ්වාදයක්. සංකීර්ණ වූ ජීවිත ගත කරන ගිහි පිංචතුන් පංචනිවරණයන් යටපත් කොට ලබන සමාධියේ මේ සැහැල්ලුවට නිරතුරුවම රැවටෙනවා. ඔබ දක්ෂවෙන්න ඕනේ සමාධියේ ආශ්වාදය උදෙසා සකස්වෙන සෑම සිතක්ම විදර්ශනාවට ලක්කොට එම සිතේ අනිත්‍ය දකින්නට. සමාධියේ සැබෑම ආශ්වර්‍යය තම ජීවිතතුළට අර්ථවත්වම එකතුකොට ගන්නේ සම්මා සම්බුද්ධ ශාසනයකදී ලොව්තුරා බුදුරජාණන්වහන්සේ හැරුණුකොට එකම උත්තමයයි. ඒ තමයි උභතෝභාගවිමුක්ත රහතන්වහන්සේ. සම්මා සම්බුද්ධ ශාසනයක රහතන්වහන්සේලා දෙදෙනෙක් සිටිනවා. ඉන් ආශ්වර්‍යයමත්ම මහරහතන්වහන්සේ තමයි උභතෝභාගවිමුක්ත රහතන්වහන්සේ. අනෙක් රහතන්වහන්සේ තමයි ප්‍රඥාවිමුක්ත මහරහතන් වහන්සේ. උභතෝභාගවිමුක්ත රහතන්වහන්සේගේ ස්වභාවය බුදුරජාණන්වහන්සේ මෙසේ දේශනාකරනවා. උභතෝභාගවිමුක්ත රහතන්වහන්සේ රූපසමාපත්තීන් ඉක්මවා ආරූප්‍ය වූ යම් ශාන්තවීමෝක්ෂ කෙනෙක් වෙන්නම් ඒ විමෝක්ෂයන් නාමකයින් ස්පර්ශ කොට වෙසෙයි. ඔහු විසින් චතුරාර්යසත්‍යය ප්‍රඥාවෙන් දැක අවබෝධකොට ආප්‍රචයෝ ක්ෂය කරන ලද වෙති. මෙයින් පැහැදිලිවෙන්නේ උභතෝභාගවිමුක්ත රහතන් වහන්සේ යනු රූපාවචර අරූපාවචර ධ්‍යානයන් සහිතව චතුරාර්යසත්‍ය අවබෝධකොටගත් උත්තමයා උභතෝභාගවිමුක්ත රහතන්වහන්සේ බවයි. රූපාවචර අරූපාවචර ශාන්තවීමෝක්ෂයන් නාමකයින් ස්පර්ශ කිරීම හේතුවෙන් උත්තමයන්ට එරිදි ප්‍රාතිහාර්යය පෑමේ ශක්තිය වගේම, අනෙකුත් මිනිස් දෑත්ම ඉක්මවාගිය දිවැස් නුවණින් ලෝකය

දැකීමේ ශක්තිය ලැබෙනවා. වර්තමාන සමාජයේ අපි කවුරුත් රහතන්වහන්සේ යැයි කියූ පමණින් මනසින් දකින්නේ එරිදි ප්‍රාතිහාර්යය සහිත දිවැස් නුවණ සහිත උභතෝභාගවිමුක්ත රහතන්වහන්සේමයි. සම්මා සම්බුද්ධ ශාසනයක සිටින දෙවැනි රහතන්වහන්සේ තමයි ප්‍රඥාවිමුක්ත රහතන්වහන්සේ. ප්‍රඥාවිමුක්ත රහතන්වහන්සේගේ ස්වභාවය ගැන ලොව්තුරා බුදුරජාණන්වහන්සේ මෙසේ දේශනාකරනවා. මේ ශාසනයේ ඇතැම් පුද්ගලයෙක් රූපසමාපත්තීන් ඉක්මවා අරූපවූ යම් ශාන්තවීමෝක්ෂ කෙනෙක් වෙත්ද ඒ සමාපත්තීන් නාමකයින් ස්පර්ශ කොට නොවෙසෙයි. එහෙත් ඔහු ප්‍රඥාවෙන් චතුරාර්යසත්‍ය අවබෝධකොට ආසුවයෝ ක්ෂය කරන ලද වෙයි. මේ පුද්ගලයා ප්‍රඥාවිමුක්ත රහතන්වහන්සේ යැයි කියමි. ප්‍රඥාවිමුක්ත රහතන්වහන්සේ යනු චතුරාර්යසත්‍ය අවබෝධකොටගත් රූපචර අරූපාචර සමාපත්තීන්වලට සමවැදීමට නොහැකි රහතන්වහන්සේයි. අරූපාචර සමාපත්තීන්වලට සමවැදීමට නොහැකි නිසාම උන්වහන්සේට එරිදි ප්‍රාතිහාර්යයපෑමේ සහ මිනිස් ඇස ඉක්මවා ගියා වූ දිවැස් නුවණ ඇතිකරගැනීමේ හැකියාවක් නොමැති බව සුසීම සුත්‍රයේදී බුදුරජාණන්වහන්සේ පැහැදිලිව දේශනා කොට ඇත. උභතෝභාගවිමුක්ත රහතන්වහන්සේත් ප්‍රඥාවිමුක්ත රහතන්වහන්සේත් දෙදෙනාම චතුරාර්යසත්‍ය අවබෝධකොටගත් රහතන්වහන්සේලාමය. හික්ෂුට්ට මුණගැසුන මහත්මයෙක් ප්‍රකාශ කළා "භාමුදුරුවනේ ධර්මය සන්දිට්ඨිකව පවතින වර්තමානයේ එරිදි ප්‍රාතිහාර්යය සහිත මහරහතන්වහන්සේලා ලෝකයේ වැඩ ඉන්නවද" කියලා. මේ මහත්මයා අහන්නේ උභතෝභාගවිමුක්ත රහතන්වහන්සේලා

ලෝකයේ මේ මොහොතේ වැඩසිටිනවාද කියලා. උපසම්පදා ස්වාමීන්වහන්සේලා ප්‍රාතිමෝක්ෂ ශීලය දිවිහිමියෙන් ආරක්ෂාකොට ගෙන සද්ධර්මයේ සන්දිට්ඨික ගුණය ආරක්ෂාකොට ගෙන තිබෙනවාක් රහතන්වහන්සේලාගෙන් මාර්ගඵලලාභී උතුමන්ගෙන් ලෝකය හිස් නොවේය කියලා ලොව්තුරා බුදුරජාණන්වහන්සේ දේශනා කරනවා. එහෙම නම් රහතන්වහන්සේලා ලෝකයේ නැහැයි කියලා කාටවත්ම ප්‍රකාශකරන්න බැහැ. එහෙම ප්‍රකාශකරන මොහොතේම ධර්මයේ සන්දිට්ඨිකගුණය අභියෝගයට ලක්වෙනවා. නමුත් හේතුඵල ධර්මයන්ට අනුව ගලපා බලනකොට වර්තමානයෙන් අනාගතයේදීත් ගෞතම සම්මාසම්බුද්ධ ශාසනය තුළදී උභතෝභාගවිමුක්ත රහතන්වහන්සේලා පහළ නොවන බවයි හික්ෂුව දකින්නේ. එය හික්ෂුවගේ අදහස පමණයි. ඕනෑම පිංවතෙකුට එම අදහසට වෙනස් අදහසක් ප්‍රකාශකරන්න පුළුවන්. එර්දිය කියන්නේ හැමෝටම වඩා ඉහළින් ඉදිරියෙන් සිටිනවාය කියන අර්ථයයි. මේ අර්ථය තුළම තිබෙනවා එර්දිය තිබෙන කෙනාට අනෙක් අයට වඩා අතිත කුසල් ශක්තිය වැඩිය කියන කාරණය. අනෙක් අයට වඩා කුසල් ශක්තිය වැඩි නිසායි ඔහු සියල්ලන්ටම වඩා උඩින් සිටින්නේ. ඉදිරියෙන් සිටින්නේ. එහෙම නම් අපි පිළිගන්න අවශ්‍යයයි ප්‍රඥා-විමුක්ත රහතන්වහන්සේට වඩා උභතෝභාගවිමුක්ත රහතන්වහන්සේට අතිත සංසාරික කුසල් ශක්තිය වැඩිබව. සම්මා සම්බුද්ධ ශාසනයක් තුළදී යමෙක් අරහත්භාවයට පත්වෙන්නේ අතිත සංසාරයේ ඇත දුරක සිට තමා අනාගත සම්මාසම්බුද්ධ ශාසනයකදී රහතන්වහන්සේනමක් වෙනවාය කියලා ඇතිකරගත් කැමැත්ත නිසාමයි. අතිත සම්මාසම්බුද්ධ ශාසනවලදී එර්දියෙන් වඩින උභතෝභා-

ගවිමුක්ත රහතන්වහන්සේලා දැසින් දකලා උන්වහන්සේලාට සිව්පසයෙන් ඇප උපස්ථාන කරලා කෙනෙක් ප්‍රාර්ථනා කරනවා. "මමත් සම්මා සම්බුද්ධ ශාසනයකදී උභතෝභාගවිමුක්ත රහතන්වහන්සේනමක් වෙනවාය" කියලා. ඒ උතුම් අරමුණ උදෙසාම අවශ්‍ය කුසල් ධර්මයන් දියුණුකොට ගන්නවා. සංසාරයේ ඇත දුරක පටන් කුසල් ධර්මයන් දියුණුකොටගෙන පැමිණි නිසාම බුදුරජාණන්වහන්සේ නමක් මුණගැසුණු මොහොතක සම්මා සම්බුද්ධ ශාසනයක් මුණගැසුණු මොහොතක සකස්කොටගත් අතිත කුසල් ධර්මයන්ගේ බලවත් භාවය නිසාම චතුරාර්යසත්‍යය අවබෝධකොටගන්නේ උභතෝභාගවිමුක්ත රහතන්වහන්සේනමකගේ ගුණයන් සහිතවමයි. එහෙම වෙන්නේ උන්වහන්සේගේ කුසල් ශක්තිය වැඩියි. ලොවතුරා බුදුරජාණන්වහන්සේ සාරිපුත්ත මහරහතන්වහන්සේට අග්‍රශ්‍රාවක තනතුර පිරිනමපු අවස්ථාවේ එහි වැඩසිටිය පෘතග්ජන ස්වාමීන්වහන්සේලා අතර කථාබහක් ඇතිවුණා බුදුරජාණන්වහන්සේ මුහුණ බලලා තනතුරු දෙනවාය කියලා. කොණ්ඩඤ්ඤ මහරහතන්වහන්සේටයි අග්‍රශ්‍රාවක තනතුරු දිය යුත්තේ. උන්වහන්සේයි මුල්ම ආර්යශ්‍රාවකයා බවට පත්වුනේ කියලා. බුදුරජාණන්වහන්සේ මෙම ස්වාමීන්වහන්සේලාගේ සිතුවිල්ල නුවණින් දකලා දේශනාකරනවා කොණ්ඩඤ්ඤ මහරහතන්වහන්සේ අතිත සම්මා සම්බුද්ධ ශාසනයකදී එම බුදුරජාණන්වහන්සේ හමුවෙහි ප්‍රථමයෙන් චතුරාර්යසත්‍ය ධර්මය අවබෝධකොටගත් ස්වාමීන්වහන්සේව දකලා "මමත් අනාගත සම්මාසම්බුද්ධ ශාසනයකදී බුදුරජාණන්වහන්සේ නමක් හමුවේ මුල්ම ආර්යය ශ්‍රාවකයා වෙනවා"ය කියන කැමැත්ත ඇතිකරගෙන ඊට අදාළ කුසල් ධර්මයන් දියුණුකොටගෙනයි

පැමිණියේ. ඒ නිසයි මගේ ශාසනයේ මුල්ම ආර්යයශ්‍රාවකයා කොණ්ඩඤ්ඤ මහරහතන්වහන්සේ බවට පත්වුනේ. එය හේතුඵල ධර්මයක්. ශාරිපුත්ත මහරහතන්වහන්සේ අතීත සම්මාසම්බුද්ධ ශාසනයකදී පියුමතුරා බුදුරජාණන්වහන්සේ උන්වහන්සේගේ අග්‍රශ්‍රාවකයාණන් වහන්සේලා දෙනම ඇතුළු පන්සියයක් මහරහතන්වහන්සේලාට සතියක් පුරාවට සුවඳ මලින් සුවඳ දුමින් ඵලවැලින් උපස්ථානයන් පවත්වා එම බුදුරජාණන්වහන්සේගේ අග්‍රශ්‍රාවකයන්වහන්සේගේ ආශ්වර්‍යයන් දූක අනාගත සම්මා සම්බුද්ධ ශාසනයකදී සම්මා සම්බුදුවරයෙකුගේ අග්‍රශ්‍රාවක වෙමිසි ඇති කරගත් අධිෂ්ඨානයට අදාළව කුසල් ධර්මයන් පිරීම නිසයි ශාරිපුත්ත මහරහතන් වහන්සේ මගේ අග්‍රශ්‍රාවක තනතුර ලැබුවේ. එසේ නොමැතිව බුදුරජාණන්වහන්සේ මුහුණ බලලා හිතවත්කම් බලලා තනතුරු දෙනවා නොවේය කියලා දේශනා කළා. උභතෝභාගවිමුක්ත රහතන්වහන්සේගේ හැකියාවන් ප්‍රඥාවිමුක්ත රහතන්වහන්සේට වඩා ඉදිරියෙන් ඉහළින් සිටින්නේ අතීත කුසල් ධර්මයන්ගේ සහ අධිෂ්ඨානයන්ගේ වැඩිහාවය නිසාමයි. ප්‍රඥාවිමුක්ත රහතුන් වහන්සේව ශුෂ්ක විදර්ශක වශයෙනුත් හඳුන්වනවා. ශුෂ්ක විදර්ශක කියන වචනයේ අර්ථය තුළම තිබෙනවා කටුක බවක්. එතනින්ම පැහැදිළි වෙනවා. උභතෝභාගවිමුක්ත රහතන්වහන්සේට ප්‍රඥාවිමුක්ත රහතන්වහන්සේට සාපේක්ෂව කුසල් ශක්තිය වැඩිබව. නමුත් මේ රහතන්වහන්සේලා දෙදෙනාම චතුරාර්ය සත්‍යය ධර්මයන් අවබෝධකොට ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය කුසලයෙන් පරිපූර්ණවයි සිටින්නේ. ලොචතුරා බුදුරජාණන්වහන්සේ වැඩසිටිය කාලයේ වැඩසිටියා වක්ඛුපාල මහරහතන්වහන්සේ කියලා ප්‍රඥාවිමුක්ත රහතන්වහන්සේනමක්. උන්වහන්සේ බුදුරජාණන්වහන්සේ

කෙරෙහි සද්ධාව සකස්කොට ගෙන තම විරූයෙන්ම ධර්මාවබෝධය උදෙසාම ජීවිතය මරණයට දමනවා. ජීවිතය මරණයට දමලයි ධර්මාවබෝධය සාක්ෂාත්කොටගන්නේ. උන්වහන්සේ ජීවිතය මරණයට දමමින් අතීත කුසල් සංස්කාරයන්ගේ බලවත්භාවය නිසාම උන්වහන්සේට ජීවිතයත් ධර්මාවබෝධයත් දෙකම ලැබෙනවා. ධර්මාවබෝධය ලැබෙන මොහොතේම උන්වහන්සේගේ ඇස් දෙක අන්ධවෙනවා. මෙවැනි විරූවන්න ස්වාමීන්වහන්සේලාගේ පාරිශුද්ධ හික්ෂු ජීවිතය දැකලා දිව්‍යතලයන්ට අධිපති ගනු දෙවියා පවා වරක් උන්වහන්සේට උපකාර පිණිස මනුෂ්‍ය වේශයක් මවාගෙන පැමිණ උපකාරවෙනවා. මෙවැනි ස්වාමීන්වහන්සේලා කෙරෙහි පහදින ගිහි පිංචතුන් තමන් අධිෂ්ඨානයක් ඇති කරගන්නවා "මමත් කවදාහරි දවසක ප්‍රඥාවිමුක්ත රහතන්වහන්සේ නමක් වෙනවා" ය කියලා. චක්ඛුපාල මහරතන්වහන්සේ වගේ. ඒ උදෙසා කුසල් ධර්මයන් දියුණුකොට ගන්නවා. එවැනි අධිෂ්ඨානයක් ඇතිකරගත් අය එම කුසල් ශක්තිමත් වී සම්මාසම්බුද්ධ ශාසනයක් මුණගැසුණුවිට ප්‍රඥාවිමුක්ත රහතන්වහන්සේනමක් බවටයි පත්වෙන්නේ. එය එසේ වන්නේ ඔහු ප්‍රාර්ථනාකරගෙන පැමිණි උපදානය නිසාමයි. ඉහත කාරණාවන් නුවණින් මෙනෙහිකිරීමේ දී පිංචත් ඔබ තේරුම්ගන්න දක්ෂවෙන්න අවශ්‍යයයි ඔබලාට අතීත සංසාර ගමන පුරාවට මුණගැසුණ සම්මා සම්බුද්ධ ශාසන ලක්ෂ ගනණකදී පිංචත් ඔබලාත් මමත් උභතෝභාගවිමුක්ත ප්‍රඥාවිමුක්ත රහතන්වහන්සේනමක් වෙමිසි කොතරම් නම් අධිෂ්ඨානයන් ඇතිකරගෙන ඇතිද කියලා. ඒ උදෙසා මොනතරම් නම් කුසල් ධර්මයන් දියුණුකොටගෙන පැමිණෙන්න ඇතිද

කියලා. පිංවත් ඔබ දක්ෂවෙන්න ඒ අතීත ඉලක්කය සියුම්ව මතුකොටගන්න. පිංවත් ඔබට නිරතුරුවම රහතන්වහන්සේ ගැන සිතනවා නම් උන්වහන්සේලාගේ ගුණයන් ගැන දනෙනවා නම් රහතන්වහන්සේ කියන වචනයේ අර්ථයට කැමැත්තක් ඇතිවෙනවා නම් නියත වශයෙන්ම අතීතයේ අනිත්‍ය වී ගිය විඤ්ඤාණයන් තුළ රහතන්වහන්සේනමක් වෙමිසි කියන ඡන්දය ඔබතුළ සකස් වී තිබුණාමය. ඔබ විවිකිච්ඡාවට පත්වෙන්න එපා. විවෘත වන්න හේතුඵල ධර්මයන්ට. පිංවත් ඔබ අතීතයේ නැවතුන තැන සද්ධාව විර්‍යය හිරිඔතප් ධර්මයන් තුළින් මතුකොටගන්නා ඒ තැන බොහොම ශක්තිමත් තැනක්. නමුත් උපාදානය හේතුවෙන් හවය සකස්වෙනවාය කියන ධර්මතාවය නිසා අතීත හවයන්හිදී අපි මිත්‍යදෘෂ්ටිකභාවයන්ට පත්වීම නිසා සතර අපායන්ට වැටීම නිසා අතීත ඉලක්කයන් අප තුළින් මැකීගොස් තිබෙන්නේ ඒ නිසයි. සමහර පිංවතුන් රහතන්වහන්සේ කියන වචනය ඇසෙන කොටත් එහි අර්ථයන්ට විරුද්ධවෙන්නේ පිංවත් ඔබතුළ හේතුඵල ධර්මයන් නිසාම සකස්වෙන මෙවැනි විෂම අදහස් නිසයි. එම අදහස් විරේක කොට දැමීමට හොඳම කමටහන සද්ධා විර්‍යය හිරිඔතප් කියන කාරණාවන් ජීවිතයට එකතුකොට ගැනීම වෙනවා.

හික්ෂුච ඉහත සටහන් කළා වර්තමානයේ හෝ අනාගතයේ නැවත මේ ගෞතම සම්මා සම්බුද්ධ ශාසනයතුළ උභතෝභාගවිමුක්ත රහතන්වහන්සේලා පහළවීමට ඉඩකඩ හේතුඵලධර්මයන්ට අනුව නැතිය කියලා. බුදුරජාණන්වහන්සේ දේශනාකොට වදාළ ධර්මයේ අනිත්‍යයි කියන අර්ථයෙහි පිහිටලා ඉහත කාරණය තුවණින්

හේතුඵලධර්මයන්ට අනුව මෙතෙහි කරන්න දක්ෂවෙන්න
 ඕනේ. දෑත් මේ පවතින්නේ ශාසනයේ අර්ථයන් ගිලිහෙමින්
 යන කාලය. ශාසනයේ අර්ථයන් ගිලිහී යන නිසාම මනුෂ්‍යයා
 ගමන් කරන්නේ අකුසලය දෙසට. ධර්මයට දායාදවීම පසෙක
 තබා මනුෂ්‍යයා ආම්සයම දායාද කොටගත් කාලය.
 ලෝකයේ මෙවැනි විකෘතීන් සකස්වෙන්නේ උභතෝභා-
 ගවිමුක්ත රහතන්වහන්සේලා නැවත මේ ශාසනයේ පහළ
 නොවෙන බව අපට දැනුම් දෙන්න. ගෞතම සම්මා සමබුද්ධ
 ශාසනයේ උභතෝභාගවිමුක්ත රහතන්වහන්සේනමක්
 වෙන්න ප්‍රාර්ථනාකරගෙන පැමිණි කෙනෙක් සිටියා නම් ඒ
 අය දෑත් පහළවී අවසන්. දෑත් ලෝකය අයිති ප්‍රඥාවිමුක්ත
 රහතන්වහන්සේලාට. මේ මොහොතේ ලෝකයේ ථේරවාදී
 බුදුදහම පවතින රටක උභතෝභාග-විමුක්ත රහතන්-
 වහන්සේනමක් වැඩසිටිනවා නම් උන්වහන්සේ කවදාකවත්
 තමන්ගේ එරිදිමත්භාවය ලෝකයාට සඟවාගෙන සිටින්නේ
 නැහැ. ලොව්තුරා බුදුරජාණන්-වහන්සේලාට පමණක් සීමාවූ
 මහාකරුණා ගුණය ඊට දෙවැනිව පිහිටන්නේ
 රහතන්වහන්සේලාටයි. එම කරුණාගුණය රහතන්-
 වහන්සේට පිහිටන්නේ තමා මේ සෝර කටුක භයානක
 සංසාරයෙන් එතෙර වුණා කියන “නිදහස” තුළ සිටිමින්
 දුකෙන් නොමිදුනාවූ සත්වයා කෙරෙහි ඇතිවෙන
 කරුණාවකින්මයි. ලෝභ ද්වේශ මෝහ අකුසලයන් ජීවිතය
 කොටගත් සත්වයා කෙරෙහි අනුකම්පාවෙන් යුතුවයි
 ලෝකය කෙරෙහි රහතන්වහන්සේගේ කරුණාව
 සකස්වෙන්නේ. අපි විශ්වාස කරනා රහතන්වහන්සේගේ
 මනෝභාවය එසේ නම් වර්තමානයේ එරිදි ප්‍රාතිහාර්යය
 සහිත උභතෝභාගවිමුක්ත රහතන්වහන්සේනමක් ලෝකයේ
 වැඩසිටිනවා නම් කවදාවත් ලෝකයාගේ හිත සුව පිණිස

තම එරිදි ප්‍රාතිහාර්ය ශක්තිය ලෝකයාට වසංකොට ගෙන සිටින්නේ නැහැ. මෙතනදි පිංවත් ඔබ වැරදි අර්ථයක් ගන්න එපා. එරිදි ප්‍රාතිහාර්යය සහිත රහතන්වහන්සේ තමන්ගේ නම, තමන් කවුද කියලා පෙන්වන්න නොවේ. එරිදියෙන් වඩින්නේ, කුමන ලාභ සත්කාර හමුවේවත් උන්වහන්සේ ලෝකයාට නොඇලෙන බවට විශ්වාසය උන්වහන්සේ තුළ තිබෙනවා. එම නිසා උන්වහන්සේ එරිදියෙන් වඩින්නේ සද්ධර්මයේ සන්දිට්ඨික ගුණයේ ආශ්වර්යය ලෝකයට පෙන්වන්නයි. උන්වහන්සේ කොහේ හෝ කැලයකින් අහසට පැන නැගිලා ලෝකයටම ධර්මයේ සන්දිට්ඨික ගුණයේ අසිරිය දැනගන්නට එරිදියෙන් ගමන්කරලා තවත් කැලයකට බැසලා නොපෙනී යනවා. කවුද මේ උභතෝභාගවිමුක්ත රහතන්වහන්සේ කියලා ලෝකයාට හෙළිවෙන්නේ නැහැ. නමුත් උතුම් ශ්‍රී සම්බුද්ධ ධර්මයේ සන්දිට්ඨික ගුණය මුළු තුන් ලෝකයම දැසින් දකිනවා. එම ආශ්වර්යයමත් දැකීම ලෝකයේම සම්බුද්ධ ධර්මයේ බැබළීමක් වේවි. එරිදියෙන් වඩින රහතන්වහන්සේ දැක බෞද්ධ ලෝකයම පිබිඳේවි. මනුෂ්‍යයා තව තවත් සද්ධර්මයේ අර්ථයෙන් සන්තද්ධවේවි. උභතෝභාගවිමුක්ත රහතන්වහන්සේනමක් මේ ලෝකයේ මේ මොහොතේ වැඩසිටිනවා නම් ඒ උතුම් ධර්මශක්තිය අසරණ ලෝකයාට කරුණාවෙන් ලබාදීමට මැලි වෙන්නේ නැහැ. එය රහතන්වහන්සේලාගේ කරුණා ගුණයේ ධර්මතාවයක්. එයින් පැහැදිලිවෙන්නේ මේ මොහොතේ උභතෝභාගවිමුක්ත රහතන්වහන්සේලා ලෝකයේ වැඩ නොසිටින බවයි. සමාජයෙන් යම් යම් අවස්ථාවලදී ඇසෙන්න ලැබෙනවා, අහවල් තැන හාමුදුරුකෙනෙක් සිටියා , අතුරුදහන්වුනාය කියලා. පිංවතුන්ලා බොහෝම පැහැදිලිව දැනගන්න ඕනේ

රහතන්වහන්සේලා කියන්නේ , මනුෂ්‍යයාට ප්‍රශ්නාර්ථකුලට ගොනුකරමින් විශ්මයට පත් කරන කෙනෙක් නොවන බව. රහතන්වහන්සේ කියන්නේ විවෘත චරිතයක්. එම විවෘත චරිතය ලෝකයාට විශ්මයට පත් නොකරන උතුමෙක් බව බුද්ධිමත්ව තේරුම්ගන්න ඕනේ. යමෙක් විශ්මයට පත් කරන්නේ නම් ඔහු කෙලෙස් සහිත පුද්ගලයෙක්මය. රහතන්වහන්සේ යනු ලෝකයා විශ්මයට පත්කරන කෙනෙක් නොව ලෝකයාට සත්‍යාවබෝධය උදෙසාම නිර්ව්‍යාජව කටයුතු කරන උතුමෙකි. උභතෝභාගවිමුක්ත රහතන්වහන්සේලා චරිතමානයේ පහළ නොවීමට හේතු දෙකක් දක්විය හැකිය. පළවෙනි කාරණය තමයි එවැනි අධික ප්‍රාර්ථනා සහිත කුසල් ශක්තියෙන් වැඩි උතුමන් ගෞතම සම්මාසම්බුද්ධ ශාසනය තුළ පහළවී අවසන්. දෙවැනි කාරණය තමයි එරිදියෙන් වඩින රහතන්-වහන්සේනමක් දැකීමට චරිතමාන ලෝකයා තුළ කුසල්ශක්තිය නැහැ. නැවත එවැනි ආශ්චර්‍යයමක් දර්ශනයක් දැකලා අර්ථවත් ශාසනික පිබිදීමක් ඇතිවීමට "අනිත්‍යයි" කියන අර්ථය තුළ සිදුවෙන්න අවස්ථාවක් නැහැ. ලොවතුරා බුදුරජාණන්වහන්සේ දේශනාකොට වදාළ ධර්මයට අනුව ලෝකය දැන් ගමන් කරන්නේ මනුෂ්‍යයාට පාරමායුෂ අවුරුදු 10 ක් වන මනුෂ්‍යයා තුළ දුශ්ශීලභාවය නිසාම මෘගසංඥාව සකස්වෙන දිශාවටය. දුශ්ශීලභාවය බොහෝම හොඳින් මර්ගය පුද්ද පවිත්‍ර කරනවා ගමනාන්තයට ඉක්මනින් ලගාවීමට. කුණුවෙන නරක්වෙන සිව්පසය ගොඩගසාගෙන දිරායන යකඩගොඩවල් මගේ කොටගෙන ගරාවැටෙන ක්‍රොන්ක්‍රීට් ගොඩවල් සිහින මාළිගාකොටගෙන අපි යන මේ ඉදිරි ගමන තුළ සද්ධර්මයේ අර්ථයන් ශක්තිමත් වෙන එවැනි උතුම් දසුන්

අපිට නැවත මුණගැසෙන්නේ නැහැ. අසන්න දකින්න ලැබෙන්නේ ධර්මයේ අර්ථයන් හිත වන මැජික් දර්ශනයන්මයි. නමුත් පිංවත් ඔබ තවමත් කුසල් සුරණයකොට තිබෙනවා ප්‍රඥාවිමුක්ත රහතන්වහන්සේ නමක් වෙන්න. තව බොහෝම කෙටි කාලයකදී ලෝකයෙන් එම ගක්තියත් අතුරුදහන්ව යාවි. එම නිසා බුදුරජාණන්වහන්සේ දේශනාකොට වදාළ "අප්‍රමාදවීම" කියන වචනයේ සැබෑම අර්ථයේ වටිනාකම වර්තමානයේ ජීවත්වන ගිහිපැවිදි පිංවත් ඔබටමයි. බුදුරජාණන්වහන්සේ දේශනාකොට ඇත්තේ. උභතෝභාග-විමුක්ත රහතන්වහන්සේනමක් වීමට දැන් පිංවත් ඔබ ප්‍රමාදයි. අප්‍රමාදව ප්‍රඥාවිමුක්ත රහතන්වහන්සේනමක් වෙන්න චීර්‍යය වඩන්න. හේතුඵල ධර්මයන්ට අනුව ගලපලයි හික්මුව ඉහත සටහන තැබුවේ. කැමති පිංවතෙකුට එම අදහස පිළිගන්නත් පුළුවන් කැමති පිංවතෙකුට නොපිළිගන්නත් පුළුවන්. ඉහත කාරණය යම් පිංවතෙක් පිළිගන්නාය කියන්නේ එම පිංවතා වහවහා අප්‍රමාදීභාවයට පත්වී ධර්මයේ සන්දිට්ඨික ගුණයෙන් උපරිම ප්‍රයෝජනය ගැනීමයි. එය මේ මොහොතේ අප ඉදිරියේ ඇති අනතුර නිවැරදිව හඳුනාගැනීමක් වෙනවා. යම් පිංවතෙක් ඉහත කාරණය පිළිගැනීමෙන් තොරව අනාගතයේදී රහතන්වහන්සේලා එරිදියෙන් අහසින් වඩිනවා දැකීමට පෙරුම්පුරමින් සිටියොත් , එම පිංවතාට අනාගතයේ පහළවෙන කාසාවකණ්ටකයන්ගේ ලෝකයේ චල්මත්-වීමටයි සිදුවෙන්නේ. ප්‍රඥාවිමුක්ත රහතන්වහන්සේ පංචඋපදානස්කන්ධයේ අනිත්‍යභාවය පිළිබඳව අවබෝධය ලබමින් වාතුරාර්‍යසත්‍යය අවබෝධකොටගන්නා උතුමෙක්. උන්වහන්සේටත් ප්‍රථම ධ්‍යාන , ද්විතීය ධ්‍යාන , තෘතීය ධ්‍යාන චතුර්ථ ධ්‍යාන වලට සමවැදීමේ හැකියාව තිබෙන්න

පුළුවන්. නමුත් උන්වහන්සේලා ධ්‍යාන සැපයට වඩා අනිත්‍යසංඥාව තුළම ජීවත්වීමට කැමති බවක් පෙනෙනවා. ඉහත සතරවන ධ්‍යානතලයන් ඉක්මවාගොස් ආකාසානඤ්චායතනයට පමණක් සමවැදීමට හැකියාව ඇති ප්‍රඥාවිමුක්ත රහතන්වහන්සේනමක් ගැන මේ සටහන තබන හික්සුව හොඳින් දන්නවා. එම කරුණ බොහෝම විශ්වාසයෙන් මෙහි සටහන් තබන්නේ. ඉහත කාරණාවන් තුළින් පෙනෙනවා ප්‍රඥාවිමුක්ත රහතන්වහන්සේලා තුළත් හැකියාවන් අතින් වෙනස්කම් තිබෙනවා කියලා. එම කාරණය ගැන පැහැදිලි වැටහීමක් පිංවත් ඔබට අංගුත්තර නිකායේ ප්‍රඥාවිමුක්ත සූත්‍රය ඇසුරෙන් ලබාගැනීමට පුළුවන්. ඕනෑම පුද්ගලයෙකුට වුවද තම කුසල් ශක්තිය මත සතරවන ධ්‍යානය දක්වා සමවැදීමට හැකිනම් ඔහුට චුතුපපාන ඤාණය , පුර්වේනිවාසානුස්සති ඥානය දිව්‍ය චක්ඛු ඥානය දිව්‍ය ශ්‍රෝත ඥානය තමන්ගේ දක්ෂතාවය මත සකස්කොට ගැනීමට හැකිබව බුදුරජාණන්වහන්සේ දේශනා කරනවා. එසේ නම් ප්‍රඥාවිමුක්ත රහතන්වහන්සේලා අතරද ඉහත ඥානයන් සකස්කොටගත් උතුමන් සිටින්නට පුළුවන්. නමුත් සෑම ප්‍රඥාවිමුක්ත රහතන්වහන්සේ නමකටම එම දක්ෂතාවය නොමැති බව සුසීම සූත්‍රයේදී සහ කීටාගිරි සූත්‍රයේදී බොහෝම පැහැදිලිව දේශනා කරනවා. එර්දි ප්‍රාතිහාර්යය කියන කාරණය බෞද්ධයෙකුටම පමණක් සීමාවූවක් නොවේ. තෙරුවන් සරණ නොගිය හිමාලයේ සිටින සෘෂි වරයෙකුට මේ මොහොතේදී එර්දිමත්භාවය තිබෙන්නට පුළුවන්. තෙරුවන් පහළ වීමට පෙරාතුවත් රූපාවචර අරූපාවචර ධ්‍යාන සකස්කොට ගත් ආලාරකාලාම, උද්දකරාමපුත්‍ර වැනි ගුරුවරුන් සිටියා. ඒ ගුරුවරුන්ගේ ශිෂ්‍යයින් දහස්ගණනින් හිටියා. ශීලය සහ

සමාධිය කියන කාරණා දෙක බුදුරජාණන්වහන්සේ පහළ විමට පෙරාතුව දඹදිව සමාජයේ ක්‍රියාත්මකව තිබුණා. තෙරුවන් සරණ නොගිය පිංවතුන්ලා ශීලය සහ සමාධිය සරණකොට ගෙන සකස්කොට ගන්නා රූපාවර සහ අරූපාවර ධ්‍යාන සහ එරිදි ප්‍රාතිහාර්ය පෑමේ ශක්තිය ලෞකික ආශ්වාදයේ විඳීමක් හැටියටයි ගැනෙන්නේ. එරිදියෙන් යෑමේ හැකියාව ඒ අයට තිබුණත් තෙරුවන් කෙරෙහි සද්ධාව නොමැති නිසාම සතර අපායෙන්වත් එම පිංවතුන් මිදිලා නැහැ. තෙරුවන් කෙරෙහි සද්ධාව ඇතිකරගත් පිංවතුන්මයි විඳීමේ ආශ්වාදයේ අනිත්‍යභාවය නුවණින් දකින්න දක්ෂවෙන්නේ. එමනිසා, උභතෝභාග-විමුක්ත රහතන්වහන්සේගේ විදර්ශනා ඥානයේ විනිවිද ගිය උතුම් එරිදි ප්‍රාතිහාර්යය පෑමේ ශක්තියත් , තෙරුවන් සරණ නොගිය පිංවතුන් ශීලය සහ සමාධිය තුළින් සකස්කොට ගත් ලෞකික රූපාවර සහ අරූපාවර ධ්‍යාන ශක්තියත් සකස්කොට ගන්නා, එරිදියෙන් යෑමේ හැකියාවත් අතර ඇති පරතරය පිංවත් ඔබ නුවණින් හඳුනාගන්න ඕනේ. එම නිසා චර්තමානයේදීද තෙරුවන් සරණ නොගිය රූපාවර අරූපාවර ධ්‍යාන සකස්කොටගත් එරිදියෙන් යෑමේ හැකියාව ඇති පිංවතුන් සමාජයේ සිටින්නට පුළුවන්. නමුත් ඒ අය ප්‍රඥාව නොමැති නිසාම විඳීමේ ආශ්වාදයෙන් මත්වුණ කෙළෙස් සහිත පිංවතුන්, සමාධි ශක්තිය නිසාම පංචනිවරණයන් යටපත් වී තිබෙනවා පමණමයි. සමාධිය තුළින් පංචනිවරණ යටපත් කොටගෙන සිටීම නිසාම, විඳීමේ ආශ්වාදය නිත්‍යභාවයෙන් ගැනීමත් සමාධි සැපයට ඇලීමත් හේතුවෙන් ලෝකයාට තම එරිදි ශක්තිය පෙන්වීමට යනවාට වඩා අරූපාවර ධ්‍යාන සැපයේ ආශ්වාදය විඳීමමයි, ඔහු එකම සැපයකොට දකින්නේ. ගෞතම සම්මා සම්බුද්ධ

ශාසනයෙන් උපරිම ඵලය නෙලාගත් පුද්ගලයාය කියන්නේ වතුරාර්‍යසත්‍ය අවබෝධකළ උත්තමයාටයි. ආර්‍යඅශ්ටාංගික මාර්ගයේ ගමන් කිරීමෙන් අපි එම ඵලයටයි ලඟාවෙන්නේ. පිංචන් ඔබ ආර්‍යඅශ්ටාංගික මාර්ගයේ ගමන් කොට සද්ධානුසාරී ධම්මානුසාරී , සෝවන්ඵලය , සකෘදාගමීඵලය අනාගාමීඵලය කියන එම මාර්ගයන් අවබෝධයන් ස්පර්ශ කරමින් ගමනනාන්තය වන ප්‍රඥාවිමුක්ත රහතන්වහන්සේ කියන අවබෝධයට පත්වෙන්නේ. එම නිසා අපි හිතන්න ඕනේ අපට මේ ගමන යන්ට වීර්යය වගේම ඉවසීමත් තිබෙන්න ඕනේය කියලා. වීර්යය තිබෙන කෙනාට ඉවසීම නොමැතිනම් ඔහු මේ ධර්මමාර්ගය තුළදී මමන්වයේ දූඩිභාවයමයි සකස්කොට ගන්නේ. ඉවසීම තිබෙන පිංචනාට වීර්යය නොමැති නම් ඔහු මේ මේ ධර්ම මාර්ගයේදී පංචනීවරණයන්මයි තීව්‍ර කොට ගන්නේ. එම නිසාම මෙම ගමන සිහිනුවණින් තොරව ගියහොත් අනතුරුදායක ගමනක් වෙනවා. එම නිසාම ඔබ මේ ධර්ම මාර්ගයේ ගමන කළයාණමිත්‍ර ආශ්‍රය තුළින්මයි ඉදිරියට යන්න ඕනේ. එතකොට අපි කාවද කළයාණමිත්‍රයා කොට ගන්නේ . මෙය සටහන් තබන හික්ෂුච කළයාණමිත්‍රයා කොටගන්නේ ලොචතුරා බුදුරජාණන්වහන්සේවයි. පිංචතුන්ලාට දූන් හිතෙන්න පුළුවන් ලොචුතුරා බුදුරජාණන්වහන්සේ දූන් පිරිනිවන්පාලා නේද කියලා. ඒ නිසාමයි සද්ධර්මය පිරිහියමින් පවතින මෙවැනි කාලයකදී ඇතිවන මෙවැනි හිඬැස් බුදුරජාණන්වහන්සේ නුවණින් දකලා පිරිණිවන්පෑමට පෙරාතුව දේශනාකරන්නේ බුදුරජාණන්-වහන්සේගේ ඇවෑමෙන් ධර්ම විනය දෙක ශාස්තෘන්-වහන්සේ හැටියට දකින්න කියලා . ඒ කියන්නේ ශාස්තෘන්වහන්සේ තවමත් ජීවමානව සිටිනවා. පිංචන්

ඔබගේ කුසල් ගත්තිය නිසාම ඔබට ජීවමානව සිටින ධර්ම විනය දෙක කලාණම්ත්‍රයා කරගැනීමට පුළුවන්. මෙන්ම මේ සැබෑම කලාණම්ත්‍රයා ඔබට ලබාදෙන මුල්ම ගුරුඋපදේශය තමයි පිංවත් ඔබ මේ ජීවිතය තුළදීම වාතුරාර්ය සත්‍යය අවබෝධකරගැනීමට නම් ඔබට අවශ්‍ය වන්නේ කාරණා තුනක් පමණක් බවයි. බලන්නකෝ, මේ මාර්ගය දිග්විජය කොට වදාළ සැබෑම කලාණම්ත්‍රයානන්වහන්සේ අපව මංමුලා කරන්නේ නැතුව අපිව බියට පත්කරන්නේ නැතුව අපිව පටලවන්නේ නැතුව බොහෝම සරළව දේශනාකරනවා මේ ජීවිතය තුළදීම වාතුරාර්යය අවබෝධ කරගැනීමට පිංවත් ඔබට අවශ්‍ය සද්ධාව විර්‍යය හිරිඔනප් කියන කාරණා තුනක කියලා. බලන්නකෝ මුළු ආර්යඅෂ්ටාංගික මාර්ගයම ඉහත කාරණා තුන තුළින් ලොවුතුරු බුදුරජාණන්වහන්සේ අපට පෙන්වනවා. දැන් මේ උතුම් ගුරු උපදේශය ශාස්තෘන්වහන්සේ ලබා දෙන උපදේශයක් නිසා විවේචනයකින් තොරව පිළිගන්න ඕනේ. පිංවත් ඔබ මේ උතුම් සම්බුදු වදන සැකයෙන් තොරව පිළිගැනීමට සුදානම් නම් ඒ සුදානම තුළම ඔබ තුළ සකස්වෙන්නේ බුදුරජාණන්වහන්සේ කෙරෙහි සද්ධාවයි. තෙරුවන් කෙරෙහි සද්ධාවකින් තොරව යමෙක් සම්මා දිට්ඨියක් සකස්වෙනවා යැයි සිතනවා නම් එය මුලාවක්මයි. තෙරුවන් කෙරෙහි සද්ධාවකින් තොරව ඕනෑම පිංවතෙක් තුළ සකස්වෙන සතිය , මිච්ඡා සතියක්ම වෙනවා. මේවා තුළින් නිවීමේ මාර්ගයට අනතුරක් වූ සක්කායදිට්ඨියමයි සකස්වෙන්නේ. තෙරුවන් කෙරෙහි සද්ධාව කියන කාරණය මේ ලෝකයේ ශ්‍රේෂ්ඨම ධනය කියලයි බුදුරජාණන්වහන්සේ දේශනා කරන්නේ. සද්ධාව කියන ධනයෙන්මයි. ඔබට නිවීමේ මාර්ගයේ දොරටුව

විවෘතකොටගත හැකිවෙන්නේ. පිංවත් ඔබට තවමත් නිවීමේ මාර්ගයේ දොරටුව විවෘතවී නැතිනම් ඔබ මුලින්ම සද්ධාවේ යතුරයි සොයාගත යුත්තේ. සද්ධාවේ යතුර සොයාගෙන යනකොට පිංවත් ඔබ ප්‍රවේශම් වන්න ඕනේ. ආකාරවනී සද්ධාව කියන සැබෑම යතුරත් , අමුලිකා සද්ධාව කියන ව්‍යාජ යතුරත් දෙකම ලෝකය තුළ තිබෙනවා. මේ යතුරු දෙක නිවැරදිව හඳුනා ගැනීමේ ශක්තිය ඔබට තිබෙන්න ඕනේ. අමුලිකා සද්ධාව කියන යතුර මෝහය මුහුකරලයි හඳුලා තියෙන්නේ. එය අභියෝගයන් සහිත අවස්ථාවලදී දියවෙලා යනවා. ආකාරවනී සද්ධාව බුදුරජාණන්වහන්සේගේ ගුණයන් කෙරෙහි අවබෝධයෙන් සැබෑම විශ්වාසයෙන් හැදිලා තිබෙන්නේ. ඒ විශ්වාසය කඩදාවත් අභියෝග හමුවේ ඔබට අතහැරෙන්නේ නැහැ. ආකාරවනී සද්ධාව සකස්කොටගත් තැනැත්තා බුදුරජාණන්වහන්සේ දේශනාකොට වදාළ ධර්මයෙන් බැහැරට යන්නෙ නැහැ. එම ගුණයන් පිළිබඳව අතිශයෝක්තියක් නොවේ. ඔහුට තිබෙන්නේ. සැබෑම අවබෝධයක් විශ්වාසයක්. මෙය සටහන් තබන හික්ෂුච බුදුරජාණන්වහන්සේගේ ගුණයන්මයි ඥානයන්මයි නිරතුරුවම දූකකේ. බුදුරජාණන්වහන්සේ තුළින්මයි ධර්මරත්නයෙන් සංසරත්නයෙන් ආශ්වර්‍යය දූකකේ. පිංවත් ඔබ බුදුරජාණන්වහන්සේ කෙරෙහි උතුම් සද්ධාව සකස් කොටගත් සැණින් එහි එලය හැටියට ධර්මරත්නයත් සංසරත්නයත් කෙරෙහි සද්ධාව සකස්වෙනවා. බුදුරජාණන්වහන්සේගේ ධර්මශක්තිය අයෝමය ශක්තියක්. එම ශක්තිය තුළ සිටිමිනුයි අපි ජීවිතය දකින්න ඕනේ. බුදුරජාණන්වහන්සේගේ අයෝමය මහා කරුණා ගුණයේ ආශ්වර්‍යමත් භාවයමයි හික්ෂුච හැම

මොහොතේම දැක්කේ. එම මහා කරුණා ගුණයේ රැකවරණය තුළ සිටිමින්මයි හික්ෂුව නිවන් මාර්ගයේ සැම පියවරක්ම තැබුවේ. හික්ෂුව හැම මොහොතකම දැක්කේ ලොවුතුරා බුදුරජාණන්වහන්සේ මේ උතුම් සද්ධර්මය දේශනා කළේ මා උදෙසාමයි කියලා. මුලින්ම ඔබ බුදුරජාණන්වහන්සේ ඔබේ කරගත යුතුයි. ඔබේ ආරක්ෂකයා කරගත යුතුයි. හික්ෂුවගේ ගිහි ජීවිතයේදීත් පැවිදි ජීවිතයේදීත් සැප දුක් හික්ෂුව දැක්කේ ධර්මයේම කැඩපතක් හැටියට. බුදුරජාණන්වහන්සේගේ ධර්මයත් හික්ෂුවගේ ජීවිතයත් අතර වෙනසක් දැක්කේ නැහැ. ඒ හේතුවෙන්මයි ජීවිතයත් ධර්මයත් එකක්ම වුයේ. ජීවිතයත් ධර්මයත් එකක්ම වෙච්ච තැනකදී ධර්මය සොයා යන්න හික්ෂුවට අවශ්‍ය වුණේ නැහැ. ජීවිතය තුළින්ම ධර්මය දැක්කා. ධර්මය තුළින් ජීවිතය දැක්කා. මේ තරම් සරළ තැනකට හික්ෂුව ගෙනාවේ තෙරුවන් කෙරෙහි සද්ධාව නිසාමයි. මේ සද්ධාව හේතුවෙන්ම හික්ෂුව තුළින්ම හික්ෂුව කල්‍යාණමිත්‍රයා මතුකොට ගත්තා. තෙරුවන් කෙරෙහි සද්ධාවේ ආශ්චර්‍යයමත්ම තැන තමයි තමා තුළින්ම තමා කල්‍යාණමිත්‍රයාව මතුකොට ගැනීම. දූන් තමා සුරක්ෂිත පුද්ගලයෙක්. ඔහු දූන් ලෝකය පසුපස ධර්මය සොයමින් ඉබාගාතේ යන්නේ නැහැ. බුදුරජාණන්වහන්සේ තම ශ්‍රාවකයන්ගෙන් බලාපොරොත්තු වූන සැබෑම ඉලක්කය පිළිබඳව සිහියෙන් ඔහු නිරතුරුවම සන්තද්ධයි. මේ සිහිය නැමැති සන්තද්ධ ආරක්ෂාව නිරතුරුවම නිවීමේ මාර්ගයේ සතුරු සේනාවන් වන පංචනිවරණ ධර්මයන් පළවාහරිනවා. පංචනිවරණයන්ගෙන් යටපත් වු සිත බුදුරජාණන්වහන්සේගේ ගුණයන් ගැනමයි සිහිපත් කරන්නේ. ලෝකයේ ශ්‍රේෂ්ඨම ධනවත්භාවය වන සද්ධාව අවල සද්ධාව බවට පත්කරගැනීමටයි දූන් ඔහු වෙහෙසෙන්නේ. ඔහු හොඳින්ම

දන්නවා නිවීමේ මාර්ගයේ මුල්ම සුදුසුකම සද්ධාව බව. ඔහු සමාධිය ගැන ප්‍රඥාව ගැන සිතන්න කලබලවෙන්නේ නැහැ. එහෙම සිතන්න කියලා බුදුරජාණන්වහන්සේ තවම කියලා නැහැ. ආර්‍ය අෂ්ටාංගික මාර්ගයේ මුල්ම පියවර සම්මාදිට්ඨිය. මුලින්ම තෙරුවන් කෙරෙහි සද්ධාවට මුල් තැන දෙන්න. අපි පළවෙනි පියවර සැකයෙන් විචිකිච්ඡාවෙන් පිරිසිදු කොටයි දෙවැනි පියවරට යායුත්තේ. තෙරුවන්ගේ ගුණයත් එහි සැබෑම අර්ථයත් නුවණින් දකිනකොට සද්ධාව අප තුළ අවල සද්ධාවක් බවට වැඩෙන්නේ ප්‍රඥාවත් සියුම්ව මෝදුකරගෙනයි. සද්ධාව හේතුවෙන් ඔබතුළ ප්‍රඥාව වැඩෙනවා කියන්නේ ප්‍රඥාව සකස්වීමට හේතුකාරණා වන විර්යය සති සමාධි ධර්මයනුත් පිංචත් ඔබ තුළ මෝදුවෙනවාය කියන කාරණයයි. මෙවැනි මොහොතක පිංචත් ඔබ තව තවත් බුදුරජාණන්වහන්සේගේ මහා කරුණා ගුණයේ සෙවණටමයි සමීප විය යුත්තේ. බුදුරජාණන්වහන්සේගේ මහාකරුණා ගුණය අපගේ හව අසරණභාවය නිවීම උදෙසාමයි. උන්වහන්සේ සසර පුරාවට පාරමිධර්මයන් පුරමින් සකස්කොට ගත් ඒ මහා කරුණා ගුණයේ සෙවණට යමෙක් පත්වුවහොත් ධර්මයේ එළයන්මයි ඔහු බලාපොරොත්තු විය යුත්තේ. හික්ෂුච මෙවැනි ස්වභාවයක් තුළදී නිරතුරුවම සිතුවේ බුදුරජාණන්වහන්සේ සංසාරයක් පුරාවට මම උදෙසා මොන තරම් කැපවීමක් කළාද කියන කාරණය. අපි හැමවේලාවකම බුදුරජාණන්වහන්සේ කියලා කියනකොට සිදුහත් කුමාරයා කියන තැනින් නවතිනවා. සිදුහත් කුමාරයා කියන තැනට එන්න බෝධිසත්වයන් වහන්සේ මොන තරම් නම් කැපවීම් සිදුකළාද? දීපංකර බුදුරජාණන්වහන්සේ අභිමුඛ සුමේධ තාපසයන් හැටියට දීපංකර බුදුරජාණන්වහන්සේගෙන් එක

බණ පදයක් ශ්‍රවණය කරලා නිවන් අවබෝධය ලබන්න එදා සුමේධ තාපසයන්ට අවස්ථාව තිබුණා. සුමේධ තාපසයන් තමාගේ නිවීමේ කැමැත්ත අතහරිනවා මම තනිවම නිවන් අවබෝධ කරගන්නේ නැහැ. තවත් සියක් කෝටි ගණනක් අසරණ සත්වයින්ට නිවන් මාර්ගය මතුකොට දීලයි පිරිනිව් යන්නේ කියලා. එදා සුමේධ තාපසයන් ආත්මාර්ථකාමී නොවී පරාර්ථකාමී තීරණයක් අරගෙන මේ අතිභයානක සංසාර ගමනට බැස්සේ ඔබ උදෙසාමයි කියලයි ඔබ සිතන්න පුරුදුවෙන්න ඕනේ. එදා සුමේධ තාපසයන් එවැනි තීරණයක් නොගන්න අපට ගෞතම සම්මා සම්බුද්ධ ශාසනයක් මුණගැසෙන්නේ නැහැ. එහෙම වුණානම් ඔබත් මමත් බිහිසුණු මිත්‍යාදෘෂ්ටික ලෝකයේ සතර අපායේ කොටස්කරුවෙක් මේ මොහොතේ. දීපංකර බුදුරජාණන්-වහන්සේගෙන් ගෞතම සම්මා සම්බුද්ධත්වය කියන නියත විවරණය ලබාගත් තැන් පටන් කල්ප ලක්ෂ කීයක් නම් දසපාරමී ධර්මයන් පුරමින් සංසාරයේ සැරිසැරුවද්දී? මේ අති දීර්ඝ කාලය පුරාවට තම ඇස් ගලවා ගලවා කැමැත්තෙන්ම දන්දෙනවා. මහා සාගරයේ ජලය පරදවන තරමට රුධිරය දන් දෙනවා. මහ පොළොවේ පස් පරදන තරමට ශරීර මාංශ දන්දෙනවා. මේ සංසාරික පාරමී ගමන තුළදී සක්විති රජපදවියක් රටක් රාජ්‍යයක් බිසවක් බිරිඳක් දරුවෙක් තනතුරක් වස්තුවක් දේපළක් ලැබුවද ඒ සියල්ල කැමැත්තෙන් දන් දෙනවා. තමාගේ කැමැත්ත ඔබ අපි උදෙසාම කැපකරනවා. අපිට ධර්ම මාර්ගය විවෘත කොට දීම උදෙසා සියල්ල කැපකරනවා. පිංවත් ඔබ සිතන්න දක්ෂවෙන්න ඕනේ ඔබ සඳහාමයි බෝධිසත්වයන් මේසා කැපවීම් කළේ කියලා. කල්පයක් කියන්නේ මොන තරම් දුරක්ද? බුදුරජාණන්වහන්සේ දේශනාකරනවා කල්පයක්

හැඳින්වීමට මෙවැනි උපමාවක්. යොදුනක් දිග යොදුනක් පළල යොදුනක් උස පෙට්ටියක් ගන්න. මෙතනදී යොදුනක් කියන්නේ සැතපුම් හතක් පමණ ප්‍රමාණයක් බව ඔබ සිහිකරගත යුතුයි. මේසා විශාල පෙට්ටියකට අබ ඇට පුරවලා වසර 100 ට වතාවක් එක අබ ඇටය බැගින් ඉවත්කළොත් යම් දවසකද එම අබ ඇට ප්‍රමාණය ඉවර වෙන්නේ කල්පයත් එතරම් දුරයි කියලා. එහෙම නම් පිංවත් ඔබ නුවණින් මෙනෙහි කළ යුතුයි පිංවත් ඔබ උදෙසාම ඔබට මේ ධර්මයේ සැතපිල්ල ලබාදීම උදෙසාම බෝධිසත්-වයන්වහන්සේ එවැනි කල්ප ලක්ෂ කීයක් කැපකළාද කියන කාරණය. මෙවැනි සිතාගැනීමටවත් නොහැකි අතිදීර්ඝ කැපවීමක් ඔබ වෙනුවෙන් ඔබගේ දෙමාපියන් , ඥාතීන් , දරුවන් විඳලා නැහැ. ඒ අය ඔබ වෙනුවෙන් උපරිම වසර 50 ත් දුක් විඳින්න ඇති. ඒ වසර 50 ක් දුක් විඳින්නේ මගේ පුතා , දුව කියන චේතනාවෙන්. මෙවැනි මහමෙරක් වගේ කැපවීමක් ඔබ වෙනුවෙන් සිදුකළ අම්මා කෙනෙක් තාත්තා කෙනෙක් ඥාතිවරයෙක් සිටිනවා. නමුත් ඒ ප්‍රතාපවත් ඥාතිවරයාගේ අම්මාගේ තාත්තාගේ රුව ගුණ සැබවින්ම ඔබ දකින්නේ නැහැ. බුදුරජාණන්-වහන්සේ කියලා සිතනකොට සිදුහත් කුමාරයා කියන තැනින් නවතින්නේ නැතිව දීපංකර බුදුරජාණන්-වහන්සේගේ පාද මූලයටම යන්න. ඒ අතිත කාල පරාසය තුළ සද්ධාව සකස්කර ගැනීමට අවශ්‍ය මහා ගුණ කන්දරාවක් සැඟවී තිබෙනවා. මෙවැනි අතිත පාරමි ගමනක් පරිපූර්ණ කරලා සිදුහත් කුමාරයා හැටියට ඉපදිලා මොන තරම් අසිරියක්ද වින්දේ. අනාගත සක්විති රජකමේ අසිරිය දරාගෙන රජ පවුලක උපත ලබලා රම්‍ය සුරම්‍ය සුභ මාලිගාවල අනේක සැප පහසුව ලබලා යසෝදරාව වැනි පිංවත් රුමක් බිසවක් රාහුල වැනි පිනැති

පුතකු ලබලා මේ සැම සම්පතක්ම හිමිදිරියේ ඉවතලන කෙළ පිඩක් සේ ඉවත දමලා ගිහි ගෙදරින් නික්මිලා වනගත වෙනවා. පිංවත් ඔබට පුළුවන්ද ඔබේ ගේ දොර අතහැරලා ව්‍යාපාරය අතහැරලා දුවා දරුවන් අතහැරලා එක් දිනක් විවේකීව සිටින්න. නමුත් සිදුහත් කුමරුන් මෙවන් යසඉසුරු අත්හැරදමා යන්නේ ඔබත් මමත් මේ මොහොතේ ලබන සද්ධර්මයේ සැනසිල්ල ලබාදීම සඳහාමයි. එතැන් පටන් හය වසරක් පුරාවට ගුරුවරයෙක් ඥාතියෙක් හිතවතෙක් නොමැතිව අධිෂ්ඨානය පමණක් එකම හිතවතා කොටගෙන දුක තුළින් දුක ජයගැනීමට හැකිය යන විශ්වාසයෙන් ගරීරයට දුන් අප්‍රමාණ දුක් මෙලොව කිසිම බ්‍රහ්මයෙකු දෙවියෙකු මනුෂ්‍යයෙකු මෙයට වැඩියෙන් විඳි නැති බව පසු කාලයකදී බුදුරජාණන්වහන්සේ දේශනා කරනවා. මේ දුෂ්කර ක්‍රියා කරන කාලයේදී සමහර දිනවල මම වැළඳුවේ එක කඩල ඇටයක් පමණයි. සමහර දිනවල වැළඳුවේ එක මුං ඇටයක් පමණයි. තවත් සමහර දාට එක සහල් ඇටයක් පමණයි. ඊට වඩා දෙයක් මම ගත්තේ නැහැ. මම විශ්වාස කළා දුක තුළිනුයි දුක ජයගන්න පුළුවන් වෙන්නේ කියලා. ඒ කාලයේ මගේ උදරය කියලා පිටකොන්ද කියලා දෙකක් තිබුණේ නැහැ. ඒ දෙකම එකට ඇලිලයි තිබුණේ. නමුත් අතීත පාරමී ශක්තිය නිසා ජීවිතය රැකිලයි තිබුණේ. මට සමහර දිනවල ඇවිදින්න පණ තිබුණේ නැහැ. මම බඩගාගෙන ගව ගාල් වලට ගිහිල්ල ගොපළ දරුවන් ඉවත්වෙනතුරු ඉඳලා එළදෙනුන්ගේ තන පුඩු වලට කටතබාගෙන කිරිඋරා බීවා. එම එළදෙනුන් පයින් ගසන විට ඒ පා පහරවල් වැදී කලන්තය දමා දින ගණන් වැටීසිටියා. නැවත සිහිය එනවිට ගව ගාලේ වැටී තිබූ වසු පැටවුන් දමන කහපාට අසුවි මම අනුභව කළා. වසු පැටවුන්ගේ කහපාට

අසුචි අනුභව කරනකොට මට අපුලක් දුගඳක් දැනුනේ නැහැ. මම කැමැත්තෙන්මයි අනුභව කළේ. රජ පවුලක සක්විති රජ තනතුරේ උරුමය දරාගෙන ඉපදිලත් සිදුහත් කුමරුන්ට හරක් පැටවුන්ගේ කහපාට අසුචි වළඳනකොටත් අපුලක් දුගඳක් නොදැනුනේ ඔබත් මමත් කෙරෙහි අනුකම්පාවෙන්මයි. ඔබත් මමත් මේ මොහොතේ ලබන සද්ධර්මයේ සැනසිල්ල ලබාදීම සඳහාමයි. පසුව උන්වහන්සේ දූතගන්තවා දුක තුළින් දුක ජයගන්න බැහැය කියන කාරණය. උන්වහන්සේ මධ්‍යම ප්‍රතිපදාව තෝරාගන්නේ ඉන් අනතුරුවයි. ඉන් අනතුරුව සුජාතා සිටුදියණියගේ කිරිපිඩු දානය වළඳලා ජයග්‍රීමා බෝධිමුලයේ බෝධිසත්වයින් වාඩිවෙන්නේ "මේ ගරිරයේ ලේ සම් මස් නහර වියලේවා ! මා සම්මා සම්බෝධිය අවබෝධයෙන් තොරව නොනැගිටිමි" ය කියන අධිෂ්ඨානයෙන්. බලන්න පිංවත් ඔබත් මමත් උදෙසා බෝධිසත්වයන් වහන්සේ තම ජීවිතය මරණයට දමනවා ජීවිතය අතහරිනවා උතුම් සම්මා සම්බුද්ධත්වය වෙනුවෙන්. පිංවත් ඔබටත් මටත් මේ සම්මා සම්බුද්ධ ශාසනේ අසිරිය ලබාදෙන්න බෝධිසත්වයන් කී වතාවක් නම් ජීවිතය මරණයට දමන්න ඇතිද? උන්වහන්සේගේ අතිත පාරමී ශක්තියේ කුසල් සංස්කාරයන්ගේ බලවත්භාවය නිසාම සම්මා සම්බුද්ධ ශ්‍රානයත් ජීවිතයත් දෙකම දිනාගන්නවා. ඔබත් මමත් උදෙසා මෙවන් අසිරිමත් කැපවීම් කළ නවත් උත්තමයෙක් ගැන කෙසේ නම් සිතන්නද? පිංවත් ඔබේ අම්මා තාත්තා පුතා දුව ශ්‍රාතිවරයා වැඩිම වුනොත් අවුරුදු 50 ක් දුක්විඳින්න ඇති. එත් ඒ දුක් වින්දේ ඔබට අධ්‍යාපනයේ රැකියාවේ ගෙදර දොරේ විවාහජීවිතේ වටිනාකම කියාදෙන්නමයි ඒ කියන්නේ දුකට පාර කියාදෙන්නමයි. එහෙත් කල්ප ලක්ෂ ගණනක් පුරාවට

මහාසාගරය ලේ ධාතු වෙන් පුරවපු මහා පොළොව ගරිර මාංශවලින් වැසුව ඔබ වෙනුවෙන් මහා දුක්කන්දරාවක් වින්ද අම්මා කෙනෙක් තාත්තා කෙනෙක් ශෝකිවරයෙක් ඉන්නවා මේ ලෝකයේ ඒ තමයි ලොව්තුරා බුදුරජාණන්වහන්සේ. මෙසේ සිතමින්ම ඒ උතුම් අම්මා තාත්තාගේ මහාකරුණා ගුණයේ සෙවනටමයි අප සේන්ද්‍රවෙන්න ඕනේ. ඒ උතුම් කරුණාගුණය තුළයි අපේ අසරණභාවයට සරණක් තිබෙන්නේ. බෝධිසත්වයන් වහන්සේ ලොව්තුරා සම්බෝධිය අවබෝධකොටගෙන හතලිස් පස් වසරක් පුරාවට උන්වහන්සේ තම සිරිපතුල්වල කරගැට දියපට්ටා මතු වෙන තුරාවට යොදුන් සිය දහස් ගණන් දෙපයින්ම වැඩමකොට අසරණ සන්වයින් සොයසොයා ගියේ සද්ධර්මයේ සැනසිල්ල ලබාදීමටමයි. සාරා සංඛ්‍යාය කල්ප ලක්ෂ ගණනාවක් පුරාවට රැස්කළ පාරමි ධර්මයන්ගේ ඵලය වන සම්මා සම්බෝධිය හතලිස් පස්වසරකින් නිමාකරලා පිරිනිවන් මංවකයේ සැනපිලා උන්වහන්සේ දේශනාකරන්නේ “සියළු සංස්කාරයෝ අනිත්‍යයි” කියන ධර්මතාවයි. මේ අනිත්‍යයි කියලා දේශනා කරන්නේ හිස ගිනි ගත්තෙක් ඒ ගින්දර නිවන්න යම් වෙහෙසක්ද ගන්නේ ඊට වඩා වෙහෙසක් ගෙන මේ හවගින්දර නිවාගන්න කියන අවසාන වචනයයි සම්බුදු මුවින් පිටවෙන්නේ. උන්වහන්සේ දේශනාකළේ නැහැ පිංවතුන්ලාට තට්ටු දෙකේ ගෙදරක් හදාගෙන හොඳ රැකියාවක් ව්‍යාපාරයක් කරගෙන විවාහයක් වෙලා දරු මුහුපුරන් හදාගෙන ජීවත්වෙන්න එය සැපයක්ය කියලා. උන්වහන්සේ දේශනා කළේ නැහැ කිසිදු දිව්‍ය බ්‍රහ්ම තලයක එක දශමයක හෝ නිත්‍ය ස්ථිර සැපයක් තිබෙනවා කියලා. ඇයි භාග්‍යවතුන්වහන්සේ එහෙම දේශනා නොකළේ? අනේ මේ සන්වයා මේ කෙටි සැපයට මුලාවි

කල්ප ගණන් වන අබුද්දෝත්පාද කාලවල මංමුලාවට පත්වී දුක්විඳිසි කියන මහාකරුණාවෙන්මයි. ඔබ උදෙසා මෙවන් අසිරිමත් මහාකරුණා ගුණය ලයෙහි දරාගෙන වැඩසිටිය උතුම් ශාස්තෘන්වහන්සේගේ මහා කරුණා ගුණයේ සෙවනට ඔබ ලංවෙන්න. උන්වහන්සේ කැමතිවුනේ නැහැ සත්වයා හවයේ දුකෙන් දුකට යනවා දකින්න. එවන් අසිරිමත් ශාස්තෘන්වහන්සේ නමකගේ රැකවරණයෙන් ඔබ දුරස්වෙන්න එපා ! ඒ අයෝමය චරිතය පුරා බලනකොට කල්ප ගණනාවක් පිරූ පාරමිධර්මයන්ගේ ඵලය ප්‍රඥාව හැටියට ජීවිතයට එකතුකොටගත් ආදර්ශයමයි අපිට වැදගත් වෙන්නේ. මේ පාරමි ශක්තියේ ඵලයතුළින් තමයි මහාසීහනාද සුත්‍රයේ දේශනාකරන බුදුරජාණන්වහන්සේ ලෝකයාට සිංහනාද කරන තථාගත බලයන් සකස්වෙන්නේ. බුදුරජාණන්වහන්සේ සතුටු උතුම් ඥාණයන් ගැන නුවණින් මෙනෙහි කරන්න. සත්වයාගේ අතීත අනාගත චරිතමාන කර්මයන් දැකීමේ ඥානය, සත්වයාගේ පෙර ජීවිතය දැකීමේ පූර්වේනිවාසානුස්සති ඥානය, සත්වයාගේ මරණින් පසු ජීවිතය දැකීමේ චුතුපපාත ඥානය, දිව්‍ය චක්ඛු ඥානය, දිව්‍ය ශ්‍රෝත ඥානය සත්වයාගේ සද්ධාදි ඉන්ද්‍රියයන්ගේ දියුණු නොදියුණු බව දකින ඥානය, සත්වයාගේ ආශ්‍රවයන් ක්ෂය වූ බව දනගන්නා ඥානය, යමක ප්‍රාතිහාර්ය පෑමේ ඥානය, සත්වයාගේ ධ්‍යාන විමෝක්ෂ සමාධි සමාපත්තීන්ගේ ස්වභාවය දනගැනීමේ ඥානය, ආසුච නොමැති වේතෝවිමුක්තියත් ප්‍රඥාවිමුක්තියත් ප්‍රත්‍යක්ෂකොට ඊට පැමිණ වාසය කිරීමේ ඥානය කියන මේ උතුම් සම්මාසම්බුද්ධ ඥානයන්ගේ ආශ්චර්යයවත් භාවය නිරතුරුවම සිහිපත්කරන්න. ඔබ වෙනුවෙන්ම පිරූ පාරමි ශක්තියේ ඵලය හැටියට මේ උතුම් ඥානයන් දකින්න.

මෙවැනි උතුම් ගුණයන්ගෙන් ඥාණයන්ගෙන් පරිපූර්ණ වූ ශාස්තෘන්වහන්සේ මහාකරුණා ගුණයේ සෙවණ ඔබේ ජීවිතයේ එකම රැකවරණය කොට ගන්න. මෙවන් අසිරිමත් කැපවීම් ඔබ වෙනුවෙන් කළ බුදුරජාණන්වහන්සේට පිංවත් ඔබේ ජීවිතය පුජාකරන්න. බුදුරජාණන්වහන්සේට මේ ජීවිතය අයිති බව සිතන්න. මේ සිතුවිල්ලක් පාසා ඔබ ඇතිකරගන්නේ ආකාරවනී සද්ධාවට අවශ්‍ය ගුණාංගයි. ඒ පිරිසිදු ආකාරවනී සද්ධාව සකස්වූ නැතදී එහි හේතුවල ධර්මයන් නිසාම ඔබතුළ මිළගට වැඩෙන්නේ වීර්යයයි. කුමක් කෙරෙහිද ඔබ වීර්යය ඇතිකරගන්නේ? බුදුරජාණන්වහන්සේ දේශනාකොට වදාළ ධර්ම මාර්ගයේ පෙරටම විශ්වාසයෙන් යුතුව ගමන් කරන්නයි. පිංවත් ඔබ වීර්යයෙන් පෙරට යන ගමනේදී අධි වීර්යයෙන් බැහැර වෙනවා. හීන වීර්යයෙහුත් බැහැර වෙනවා. ඔබ සෑම මොහොතකම මධ්‍යස්ථභාවය තුළයි පෙරට යන්නේ. මේ මධ්‍යස්ථභාවය තුළ සිටිමින් ඔහු නුවණින් මෙනෙහි කරනවා බුදුරජාණන්වහන්සේ අපිට කුමක්ද දේශනාකොට තිබෙන්නේ කියලා. බුදුරජාණන්වහන්සේ දේශනා කරන්නේ පංචපාදානස්කන්ධය දුකය කියන කාරණයයි. මේ දුක් සහිත පංචපාදානස්කන්ධය තුන් ආකාරයකට මෙනෙහි කරන්න කියලා බුදුරජාණන්වහන්සේ දේශනා කරනවා. අතීත පංචපාදානස්කන්ධය වර්තමාන පංචපාදානස්කන්ධය අනාගත පංචපාදානස්කන්ධය වශයෙන්. මේ ලිපිය පුරාවට සඳහන් කළා බොධිසත්වයන් ගැන. බෝධිසත්වයන්ගේ මතකය අපි දීපංකර බුදුරජාණන්වහන්සේගේ පාද මූලය දක්වා අතීතයට අරගෙන ගියා. ඒ ඇත අතීතයේ පටන් මේ මොහොතේ අති ගෞරවයෙන් මතකයට නැගෙන බුදුරජාණන්වහන්සේගේ රූපකාය උන්වහන්සේගේ ගුණයන් ඥාණයන් සියල්ලක්ම

අතීත පංචලපාදානස්කන්ධයන්මයි. සුමේධ තාපසයන් හැටියට මඩවගුරක නිදාගෙන දීපංකර බුදුරජාණන්-වහන්සේට පාපිස්නාවක් වූ ඒ සුමේධ තාපසයන්ගේ රූපය අනිත්‍ය වී ගියා. ඒ උතුම් ක්‍රියාව තුළින් සකස්වුණා වූ වේදනා සංඥා සංඛාර විඤ්ඤාණ සියල්ලම අනිත්‍ය වී ගිය පංචලපාදානස්කන්ධයක්මයි. සාරා සංඛෙය්‍ය කල්ප ලක්ෂ ගණනාවක් පිරුවාවූ දසපාරමී ධර්ම, වින්දාවූ සැප දුක්, ලැබුවාවූ අවබෝධයන් අනිත්‍යතාවයට පත්වූ පංචලපාදානස්කන්ධයන්මයි. අතීත පාරමී ශක්තියෙන් සකස්වුනාවූ දෙතිස්මහා පුරුෂ ලක්ෂණ ඒ ආශ්චර්‍යයමත් බුදුජරාණන්වහන්සේගේ රූපකාය අනිත්‍යතාවයට පත්වූ පංචලපාදානස්කන්ධයක්මයි. සාරා සංඛෙය්‍ය කල්ප ලක්ෂ ගණනාවක් මම ඔබ වෙනුවෙන්ම පංචලපාදානස්කන්ධය නිත්‍යභාවයෙන් වින්දාවූ බෝධිසත්වයන් වහන්සේගේත් සම්මා සම්බුද්ධ ඥානයේ ගුණයන්ගෙන් පංචලපාදානස්කන්ධයේ අනිත්‍යභාවය ප්‍රත්‍යක්ෂකොටගත් බුදුරජාණන්-වහන්සේගෙන් මිත්‍යය අතීත පංචලපාදානස්කන්ධයන් පමණක්ම නම් ඔබේ ජීවිතය මගේ ජීවිතය ගැන මොන බලාපොරොත්තු තබා ගන්නද? මගේම කොටගත් මේ රූපය කෙරෙහි තෘෂ්ණාව හේතුවෙන්ම සකස්කොට ගත් විඳීම් මොන තරම් නම් ප්‍රෝඩාවක්ද? සාරාසංඛෙය්‍ය කල්ප ලක්ෂ ගණනාවක් මුළුල්ලේ බෝධිසත්වයින් මහා සාගරයේ ජලය පරදා රුධිරය දන්දෙන කොට, මහ පොළවේ පස් පරදා ශරීර මාංශ දන්දෙනකොට, ඇස් ගලවා ගලවා දන්දෙනකොට සකස්කොට ගත් විඳීම් හඳුනාගැනීම් වේතනාවන් විඤ්ඤාණයන් සියල්ලම අනිත්‍යයේ අර්ථයටම අයත් දේවල්. ඔබතුළ සකස්වෙන චරිතමාන පංචලපාදානස්කන්ධය තුළින් අතීත පංචලපාදානස්කන්ධය මෙනෙහි

කරනවා. ඒ මෙනෙහි කරන මොහොතේම චරිතමානයන් අතීතයට ගොසින්. මෙසේ මෙනෙහි කරනකොට තමා තුළ සකස්වෙන්නේ බියක්. අනිත්‍යවූ රූපයන් නිත්‍යභාවයෙන් ගැනීමෙන් සකස්වෙන බියක්. මේ බිය ඔබතුළ තව තවත් විරූය සකස්කොට දෙනවා. ධර්ම මාර්ගයේ පෙරට යන්න මේ විරූය ඔබතුළ සකස්වෙන්නේ තෙරුවන් කෙරෙහි ඔබ ඇතිකරගත් ආකාරවැනි සද්ධාව නිසාමයි. දූන් ඔබතුළ තෙරුවන් කෙරෙහි සද්ධාව තුළින් විරූයන් සකස් වෙලයි කියෙන්නේ. මිලඟට ඔබතුළ හිරිඔතප් කියන කාරණාවයි සකස්වෙන්නේ. ඔබතුළ ලැජ්ජාව බය දෙක නැතිකම සකස්වෙන්නේ අනිත්‍ය වූ රූපයන් අනිත්‍ය වූ වේදනාවන් මගේ කොට ගැනීම නිසාමයි. ඔහු මෙනෙහි කොට බලනවා කුමක් නිසාද මේ ලැජ්ජා හය නැතිකම සකස්වෙන්නේ කියලා. රූපය කෙරෙහි තෘෂ්ණාව නිසාමයි. රූපය කෙරෙහි තෘෂ්ණාව නැති කරගැනීම උදෙසා බුදුරජාණන්වහන්සේ දේශනාකළ මාර්ගය ඔහු නුවණින් මෙනෙහි කරනවා. මේ වන විට ඔහු තුළ සම්මා දිට්ඨිය වැඩිලයි කිව්වේ. ඒ සම්මා දිට්ඨිය වැඩීමේ ඵලය හේතුවෙන්ම ඔහු දකිනවා සම්මා සතිය ඇතිකරගැනීමට නම් සම්මා වාචා සම්මා කම්මන්ත සම්මා ආජීව කියන ශීලයට අයත් අංගයන් හොඳින් වැඩෙන්න අත්‍යවශ්‍යයි කියලා. ඔහු ශීලයටම ජීවිතය තුළින් මුල් තැන දෙනවා. ශීලයත් ජීවිතයත් ඔහු දෙකක් හැටියට නොවේ දකින්නේ. ශීලයමයි ඔහු ජීවිතය හැටියට දකින්නේ. ඔහු ශීලයෙන් ශක්තිමත් වෙනකොට ඔහු තුළ අව්‍යාපාද අවිහිංසා නෙක්ඛම්ම සංකල්පයන් ශක්තිමත්ව වැඩෙනවා. මෙන්න මේ තැනට පිංවත් ඔබව හේන්න තමයි ලොව්තුරා බුදුරජාණන්වහන්සේ ඔබට මේ ජීවිතයේදීම චතුරාර්යසත්‍යය ධර්මය අවබෝධකර ගැනීමට නම් සද්ධාව

විර්‍යය හිරිමතප් කියන කාරණා තුනමයි අත්‍යවශ්‍ය වෙන්නේ කියලා දේශනාකරන්නේ. ශීලයෙන් ඔබ පරිපූර්ණ වෙච්ච නැතමයි ඔබ තුළ සමාධිමත් සිතක් සකස්වෙන්නේ ඒ සමාධිමත් සිතමයි. පිංවත් ඔබට පංචඋපාදානස්කන්ධයේ අනිත්‍ය දුක්ඛ අනාත්ම ස්වභාවය මතුකොට පෙන්වා දෙන්නේ. බොහෝම සුවසේ මංමුලා නොවී පිංවත් ඔබ තුළින්ම ධර්මාවබෝධයට යන මාර්ගය බුදුරජාණන්වහන්සේ නැමති කල්‍යාණමිත්‍රයා ඔබට පැහැදිලිකොටදී තිබෙනවා. අප සෑම විටම ධර්මයේ හැඩ රුව අප තුළම තබාගෙන සමාජය තුළ ධර්මය සොයනවා. අපේ ඥාතීන් ගුරුවරුන් නිරතුරුවම අපට උගන්වන්නේ පංචඋපාදානස්කන්ධය විඳින්න මිළකරන්න විකුණන්න. නමුත් බුදුරජාණන්වහන්සේ නැමති ගුරුවරයා නිරතුරුවම අපට සද්ධාව නැමැති විෂය උගන්වන්නේ පංචඋපාදානස්කන්ධයේ අනිත්‍යභාවය අවබෝධකොට ගැනීමටයි. පිංවත් ඔබතුළ නිවීමේ මාර්ගයට අවතීර්ණ වීමට විර්‍යයක් සකස් නොවෙනවා නම් ඔබ වහා කළ යුත්තේ තෙරුවන් කෙරෙහි සද්ධාව ශක්තිමත් කොට ගැනීමයි. තෙරුවන් කෙරෙහි සද්ධාවේ දුර්වලභාවය නිසාමයි පිංවත් ඔබ තුළ විර්‍යය සහ ශීලය කියන කාරණාවන් දුර්වල වෙන්නේ. එම නිසා සියල්ලමට පෙරාතුව තෙරුවන් කෙරෙහි සද්ධාවටම මුල්තැන දෙන්න. බුදුරජාණන්වහන්සේ ධර්මරත්නය සංසරත්නය පිළිබඳ අවල විශ්වාසය ඔබ තුළින්ම මතුවෙන මොහොතේ ඊට සාපේක්ෂව ඔබ තුළ විර්‍යයමයි සකස්වෙන්නේ. එම විර්‍යය තුළ පිංවත් ඔබ ශීලයේ ශක්තියමයි ජීවිතයට එකතුකොට ගන්නේ. මේ කාරණා තුන පිංවත් ඔබව ශක්තිමත් ආකාරයට ආර්යඅශ්ටාංගික මාර්ගය තුළට ස්ථානගත කරනවා. බුදුරජාණන්වහන්සේ අප සෑමට කල්‍යාණමිත්‍රභාවයෙන් යුතුව දේශනා කොට වදාළ සද්ධා

විර්‍යය හිරිඔතප් කියන කාරණාවන් නිවීමේ මාර්ගයේ ප්‍රමුඛතාවයන් හැටියට අප ජීවිතයට එකතු කරනොගත්තොත් දුක නැමති සහකාරිය සමග අපට හවයේ තව ගොඩක් දුරක් යන්නම සිදුවේවි. අනාගත යාග භූමිවල අපි නොවිඳිනා දුක්විඳිවි. එම නිසා සද්ධාව විර්‍යය හිරිඔතප් කියන ධර්මතාවයන් තුළින්ම බුදුරජාණන්වහන්සේ දේශනා කොට වදාළ සැබෑම ධර්ම යාගය ඔබේ ජීවිතයට එකතුකොටගන්න.

මිනිසුන් මරණ සතුන් මරණ හිංසාකරන යාගභූමිවල යාගකරුවන්ටත් විර්‍යය කියන කාරණය හොඳින් පිහිටලා තිබෙනවා. කොටින්ම ඔවුනට ඇත්තේ අධිවිර්‍යයක්. මේ අධිවිර්‍යයක් සකස්වෙන්නේ රූපය කෙරෙහි ඇතිකොටගත් දෑඩ් තෘෂ්ණාව හේතුවෙන්. රූපය ඇසුරෙන් සකස්වෙන පංචඋපාදානස්කන්ධයට ඇති දෑඩ් තෘෂ්ණාව හේතුවෙන්. මිනිසුන්ගේ කිරිසන් සතුන්ගේ මරණ අඳෝනාවන් තුළින් තම ජීවිතයට තම ඥාති වර්ගයාගේ ජීවිතවලට ආයුෂ වර්ණය සැපය බලය සොයන මේ අයව විර්‍යය විසින් අකුසලයෙන් අකුසලයටමයි ඇද දමන්නේ. මොවුන්ගේ විර්‍යය පෝෂණයවී ඇත්තේ අසද්ධාව තුළින්මයි. අසද්ධාව තුළින් පෝෂණයවන විර්‍යය ක්‍රියාත්මකභාවයෙන් බොහෝම බලවත් වෙනවා. සත්වයාව සාංසාරික හව ගමනේදී කල්ප ගණන් සතර අපායන්හි ප්‍රමාදභාවයට පත්කරවන්නේ අසද්ධාවෙන් පෝෂණය වූන විර්‍යයේ හේතුඵල ධර්මයෙන්මයි. අසද්ධාව තුළින් සකස්වෙන මිත්‍යාදෘෂ්ටිය නිසා රූපය නිත්‍යභාවයෙන් ගැනීම නිසාම අසීමිත ඇලීම් සහ ගැටීම් දෙසට ඔබව යොමුකරවනවා. එහි ඵලය දුස්සිලභාවයමයි. දුස්සිලභාවයේ ඵලය සතර අපායමයි.

පිංචන් ඔබ බොහෝම විවේකීව පරිස්සමෙන් සිතන්න ඔබේ. ඔබ ඔය ඉටුකරන වගකීම් ඉටුකිරීම උදෙසා ගන්න විර්‍යය අවංකවම සද්ධාවෙන්ද අසද්ධාවෙන්ද පෝෂණයවෙලා තියෙන්නේ කියලා. වර්තමාන ලෝකයේ මනුෂ්‍යයන් තුළ බොහෝ විට ක්‍රියාත්මක වන විර්‍යය අසද්ධාව තුළින්ම සකස්කොටගත් විර්‍යයක්. අසද්ධාව තුළින්ම සකස්කොටගත් අධිවිර්‍යය නිසාම ප්‍රභූ ජීවිතයක් ගතකොට මියගිය මහත්මයෙක් මරණින් මතු ලැබූ උපත ගැන එක්තරා හික්මුවක් සමාධියෙන් අරමුණු කොට බලනවා. එවිට ඒ ව්‍යාපාරික ප්‍රභූ මහත්මයා මරණින් මතු උතුරු කුලයක උපත ලබලා, හොඳින් නුවණින් ධර්මානුකූලව මෙනෙහි කරන්න. තම ප්‍රභූත්වය ආරක්ෂාකොට ගැනීම සඳහා සිදුකළ යාගයන්ගේ එලයයි මේ උතුරු ජීවිතය. ඇයි මේ උතුරු කුලයක ඉපදුනේ ? නැවත නැවත හිංසාවට ලක්වෙමින් මැරුම් කන්න. බුදුරජාණන්වහන්සේ දේශනා කරනවා. තිරිසන් සතුන් වෙලා උපදින සතුන් මැරෙන මොහොතේ එම සත්ව සංඥාවම එම සත්ව රංචුව උපදානය කොට ගන්නා නිසා ආත්ම භාව 500 යක පමණ එම කුලයේම උපදිනවා කියලා. උතුරා මැරෙන වෙලාවේ උතුරු රංචුවමයි උපදානය වෙන්නේ. එම නිසා ඊරියකගේ කුසකම නැවත ප්‍රතිසන්ධිය සකස්කොට ගන්නවා. ඒ කියන්නේ නැවත නැවත හිංසාවට ලක්වෙමින් මැරුම් කන්න. ඕනෑම උතුරෙක් ස්වාභාවික ලෙස වයසට ගොස් මැරෙන්නේ නැහැ. මැරීලා වළඳමන්නේ නැහැ. හිංසාවට ලක්කරලාමයි මරන්නේ. තිරිසන් සතුන්ගෙන් වැඩියෙන්ම හිංසාවට පත්කොට මරණ සනා තමයි උතුරා. හිසට පොලු වලින් ගහලම තමයි උතුරා මරන්නේ. පොලු වලින් ශරීරයට ගහලා මස තලනවා. පණපිටින් සිටියදීම පණ ගැහෙන ගමන්ම සමේ රෝම

පුළුස්සනවා. මේ සතුන් මැරෙන්න පෙරාතුව ඇයි මේ තරම් දහදුක් විඳින්නේ. අතීත භවයන්හිදී මනුෂ්‍යයින් ප්‍රභූත් වශයෙන් ඉපදිලා තම ආයුෂ වර්ණය සැපය බලය උදෙසා අසද්ධාවේ විරූයෙන් පවත්වපු මිනිස් යාගයන් සත්ව යාගයන් නිසාමයි. ප්‍රභූ ව්‍යාපාරික ජීවිතයක් ලබලා එම ප්‍රභූ භාවය නිසාම සියළු යස ඉසුරු සම්පත් ලබලා සුබෝපහෝගී ජීවිත ගතකරලා මැරෙන මොහොතේ එක නිමේෂයක ප්‍රමාදයකින් උතුරු කුලයක පිළිසිඳගන්නවා. අසද්ධාව තුළින් සකස්වෙන විරූය ගැන පිංවත් ඔබ ගොඩාක් පරිස්සම් වෙන්න ඕනේ. මේවා කියවලා මෙය සටහන් තැබූ හික්ෂුවට හිංසාකිරීමට නොවේ සිතිය යුත්තේ. තමා තමාට හිංසාකරගන්නාවූ අසද්ධාවේ විරූයෙන් අප්‍රමාදව මිදී තෙරුවන් කෙරෙහි සද්ධාව සකස් කොට ගැනීමයි. තෙරුවන් කෙරෙහි සද්ධාව ඔබ තුළ සකස්වෙන්නේ කලාණමිත්‍ර ඇසුරත් සද්ධර්මශ්‍රවණය කිරීමත් තුළින්මයි. ශ්‍රවණය කළාවූ සද්ධර්මය නුවණින් මෙනෙහි කිරීම තුළින්මයි. විරූය කියන වචනයට සබැඳි වටිනාකම සැබැඳි අර්ථය ලබාදෙන්නේ සද්ධාව විසින්. සද්ධාවේ අර්ථයෙන් පෝෂණය වූන විරූය ඔබේ ඉලක්කය සකස්කොට දෙන්නේ අර්‍යඅශ්ටාංගික මාර්ගය තුළටමයි. ඒ හේතුව නිසාමයි ලොව්තුරා බුදුරජාණන්වහන්සේ මේ ජීවිතය තුළදීම ධර්මාවබෝධයෙන් සැනසීමට අවශ්‍ය නම් සද්ධාව විරූය හිරිඔනප් කියන කාරණා තුනයි ඔබ වැඩිය යුත්තේ කියලා දේශනා කරන්නේ. භාවනා කරන පිංවතුන්ලාත් මේ කාරණය බොහොම හොඳින් සිතියට ගන්න ඕනේ. බුදුරජාණන්වහන්සේ ධර්මරත්නය සංසරත්නය පිළිබඳව කියවීමෙන් හැදෑරීමෙන් අපි ලබන දැනුම සද්ධාව නොවේ. සද්ධාව සකස්වීමට දැනුම ඉවහල් වෙනවා. මේ දැනුම සද්ධාව

වශයෙන් හඳුණාගෙන භාවනාවන්ට යොමුවූන විශාල පිංචතුන්ලා පිරිසක් සමාජයේ සිටිනවා. යම් පිංචතෙක් භාවනාව හුදු කායික මානසික සුවයක් ලබාගැනීම සඳහා පමණක් නම් සිදුකරන්නේ සද්ධාවේ අවශ්‍යතාවයක් මතු වෙන්නේ නැහැ. නමුත් පිංචන් ඔබ සසර දුකෙන් එතෙර වීම සඳහා වාතුරාර්‍ය සත්‍ය අවබෝධය උදෙසා නම් භාවනා කරන්නේ තෙරුවන් කෙරෙහි සද්ධාවටයි ඔබ මුල් තැන දිය යුත්තේ. තෙරුවන් කෙරෙහි සද්ධාවයි සම්මා දිට්ඨිය ඔබ තුළ සකස් කර දෙන්නේ. සම්මා දිට්ඨියෙන් තොරව සම්මා සතියක් සම්මා සමාධියක් ගැන සිතීම විහිළුවක් වෙනවා. මෙතනදී ඔබ උපේක්ෂාව තුළ සිටීමින් ලෝකය තුළ දුකත් සැපත් අතර දෝලනය වීම පමණක්මයි සිදුවන්නේ. ලෝකයෙන් මිදීම දෙසට ගමන් කරන්නේ නැහැ. ලෝකයෙන් මිදීමට නම් වාතුරාර්‍ය සත්‍ය ධර්මයේ මුල්ම ආර්‍යසත්‍යය වන පංචඋපාදානස්කන්ධය දුකය කියන කාරණය දුකට හේතුව තෘෂ්ණාව කියන කාරණය භාවනා කරන පිංචතා දූතගන්න ඕනේ. තෘෂ්ණාව ප්‍රභාණය කිරීමේ මාර්ගයයි භාවනාව කියන කාරණය තුළින් දූත ගන්න ඕනේ. ඒ දැකීම ඔබ තුළ සකස්කොට දෙන්නේ තෙරුවන් කෙරෙහි සද්ධාවයි. සද්ධාව තුළින් සකස්වෙන පංචඋපාදානස්කන්ධය අනිත්‍යයි කියන දූක්ම ඔබ තුළ නැත්නම් භාවනාව තුළිනුත් ඔබ ආශ්වාදයක්මයි බලාපොරොත්තු වන්නේ. මෙතනදී ඔබ සුවසේ නින්දයන්නයි ශරීරය ප්‍රසන්නභාවයෙන් පවත්වාගෙන යන්නයි සමාජයේ හැමෝටම ප්‍රිය වෙන්නයි මෙමත්‍රී භාවනාව වඩන්නේ. ගැටළුකාර සංකීර්ණ සිතිවිලිවලට විවේකයක් ලබාදීම උදෙසාය ඔබ ආනා-පානසති භාවනාව වඩන්නේ. සමාජය කෙරෙහි ඇති ගැටීම් හින කරගැනීම උදෙසායි ඔබ සතර සති පටිඨාන ධර්මයන්

වඩන්නේ. මේ සෑම ඉලක්කයකම තිබෙන්නේ ආශ්වාදයක්මයි. ඉලක්ක ආශ්වාදයක් බවට පත්වෙන්නේ චේතනාව අසද්ධාවෙන් පෝෂණය වූ නිසාමයි. තෙරුවන් කෙරෙහි ආකාරවතී සද්ධාව තුළින් ඔබ ඇතිකරගන්නා ඉලක්කය ආශ්වාදය ආදීනවය විනිවිද දකිමින් නිස්සරණය දෙසට ඔබව යොමුකරනවා. පිංවත් ඔබ මේ ජීවිතයේදීම උතුම් සද්ධර්මයේ සැබෑම අර්ථය වන ආර්ය අශ්ටාංගික මාර්ගය තුළට අර්ථවත්ව ප්‍රවිශ්ට වීමට නම් බුදුරජාණන්වහන්සේගේ ධර්මරත්නයේ සංසරත්නයේ සැබෑම ගුණයන් ඤාණයන් පිළිබඳව ඇතිකරගන්නා ආකාරවතී සද්ධාව මූලිකම සුදුසුකම වන බව බුදුරජාණන්වහන්සේ දේශනාකොට වදාළ ධර්මය තුළින්ම තේරුම් ගත යුතු වෙනවා.